

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

6^E JAARGANG

WOENSDAG 12 JANUARI 1921

No. 263

INHOUD

	Blz.
TERMIJNHANDEL IN VALUTA's door <i>A. Andriess</i>	21
De Indische Financiën door <i>J. E. Stokvis</i>	23
Het VIIde Internationaal Postcongres te Madrid II door <i>J. M. Lamers</i>	25
Oostenrijksche Staatsschulden door <i>S. Brouwer</i>	28
Londensche Correspondentie	28
AANTEKENINGEN:	
De waardedaling van het geld en de wijziging in het karakter van preferente aandelen in Duitschland....	30
Verkoop van Fransche regeeringsschepen	31
De Vereenigde Staten, Engeland en de olievelden van Mesopotamië	31
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	33—42
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

INSTITUUT

VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

Algemeen Secretaris: *Mr. G. W. J. Bruins.*Assistent-Redacteur voor het weekblad: *D. J. Wansink.*

Secretariaat: *Pieter de Hooghweg 122, Rotterdam.*
Aangeteekende stukken: *Bijkantoor Ruijge Plaatweg 37.*
Telef. Nr. 3000. Telegr.adres: *Economisch Instituut.*
Postcheque en girorekening *Rotterdam No. 8408.*

Advertentiën f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: *Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage.*

10 JANUARI 1921.

Na de jaarswisseling is de geldmarkt belangrijk ruimer geworden. De prolongatierente daalde van 5 tot 3¼ percent, waarbij geld ook tegen de lage rente nog overvloedig aangeboden bleef. Ook de rente voor particulier disconto liep terug. Aanvankelijk nog 4 pCt. noteerende, was er al spoedig voor 3¼ pCt. gemakkelijk plaatsing te vinden voor het betrekkelijk gering bedrag aan wissels, dat aangeboden werd.

* * *

Voor de wisselmarkt opende het jaar met iets levendiger handel. Daarbij was Londen vrij sterk gezocht tot oplopende koersen. In het midden der week werd tot 11,41 betaald, waarna een kleine reactie intrad. De daling van de goederenprijzen en de stagnatie in de verschepingen maar Europa beginnen hoe langer hoe meer invloed uit te oefenen op het verloop van den dollarkoers. Cable New York was dan ook opnieuw sterk aangeboden, zoodat de koers tot 3,10 terugliep. Verder heerschte wederom een vaste stemming voor alle Scandinavische koersen. Stockholm steeg van 63,85 tot 65,—. Kopenhagen van 49,30 tot 51,40, Christiania van 49,30 tot 51,— en Finland van 9,— tot 10,—.

LONDEN, 8 JANUARI 1921.

In het begin van het jaar hebben voordeelige condities de geldmarkt geregeerd en opnemers konden op zeer gemakkelijke koersen aan hun behoeften voldoen, uitgezonderd vandaag, hetgeen gedeeltelijk veroorzaakt werd door de aankomst van een Amerikaanse mail, welke groote betalingen veroorzaakte, zoodat het call-geld eenigszins krupper werd. Het aanzienlijk bedrag, schuldig aan de Bank of England, werd gemakkelijk terugbetaald.

5 pCt. was de heerschende noteering voor hernieuwing van dag-tot-dag geld, terwijl nieuw geld 4½ pCt. kostte. Saldi waren aangeboden tegen 4 pCt. De vraag voor zeven-daagsgeld was matig en werd voldaan op 5½ pCt.

In de discontomarkt ging meer om en prijzen verbeterden zich 2-maandspapier deed 5¼—7/8, 3-maandspapier 6½, en 4- en 6-maandspapier 6⁹/₁₆ pCt.

TERMIJNHANDEL IN VALUTA'S.

In het nummer van 27 September 1919 hebben wij gewezen op de wenschelijkheid om te trachten door het openen van een termijnmarkt in valuta's te Amsterdam¹⁾ de speculatieve gevaren uit den weg te ruimen, welke verbonden zijn aan de onberekenbare schommelingen der wisselkoersen tusschen afsluiting en afwikkeling van handelstransacties. Het denkbeeld mocht zich, behoudens een enkel afkeurend oordeel, in vele blikken van instemming verheugen.

Sedert werden de theoretische beschouwingen reeds spoedig door de practijk achterhaald; onder den drang der noodzakelijkheid heeft zich hier ter stede sedert den herfst van 1919 een onderhandsche termijnhandel in valuta's ontwikkeld, die een zoodanigen omvang heeft aangenomen, dat de verwachtingen, die wij omtrent de aanvankelijke resultaten van een officieele termijnmarkt hadden gekoesterd, verre werden overtroffen.

Zoo zijn onze cultuur-maatschappijen op groote schaal verkoopters geweest van Ponden op termijn tegen hunne op de wereldmarkt sindsdien verkochte producten, voornamelijk suiker; anderzijds traden de graanimporteurs als koopers op van Ponden en Dollars. Ook in Marken kwamen belangrijke termijnaffaires tot stand in bedragen, die wij voor het afgelopen jaar op 1½ à 2 milliard Rijksmark durven schatten. In mindere mate kwam het ook in Belgische en Fransche Francs tot omzetten op termijn.

Van de zijde der banken kwamen deze termijnaffaires in hoofdzaak neer op eene geld-arbitrage. Door het koopen à contant en het daartegen afgeven van termijnen, werden dikwijls rentewinsten genoten, die ruimschoots opwogen tegen de risico's, verbonden aan het onderhouden van tijdelijke saldi in het bui-

¹⁾ [Zie ook pgn. 161 jrg. 1920. — Red.]

tenland; andersom werd ook vaak een aanzienlijk hogere rente gekweekt dan door de buitenlandsche bankiers zoude zijn vergoed.

Bijna altijd waren de banken in staat vraag en aanbod van hunne cliënten te bevredigen, waarbij zij, voor zooverre zij de proposities niet intern of in het buitenland konden verwerken, hun tegenpartij door bemiddeling der makelaars vonden. De werkwijze der Amsterdamsche termijnmarkt komt zoodoende geheel overeen met die welke voor deze zaken wordt gevolgd op de hoofmarkt Londen. Zij brengt mede, dat bij iedere affaire de risico's zorgvuldig moeten worden gewogen; dit geldt zoowel wanneer het de eigen cliënteel betreft, als de door makelaars voorgestelde tegenpartijen. Het persoonlijk element speelt dus een domineerende rol, en het is duidelijk dat volgens deze methode de termijnhandel zich niet leent voor een open markt.

Toch zijn aan dezen onderhandschen handel eigenaardige bezwaren verbonden, die wellicht meer in het oog zullen gaan springen nu de winstmarges bij handelszaken nagenoeg op vredespeil zijn gekrompen en een zuinige financiering geboden wordt, wil men aan de buitenlandsche concurrentie het hoofd bieden; en tegen de zuinigheid wordt onder het vigeerende systeem ongetwijfeld vaak onwillekeurig gezondigd.

Een voorbeeld: Een importeur, die Dollars op 5 maanden wenscht te koopen, en een exporteur, die Dollars op denzelfden termijn wenscht te plaatsen, slagen misschien beiden bij hun eigen bank; het écart tusschen hun afsluitprijzen zal ongetwijfeld grooter zijn dan de commissies die zij hadden moeten betalen, wanneer zij elkander via hun bankiers op een open markt hadden kunnen vinden.

Hierbij zij opgemerkt, dat een aanzienlijk deel van het zoodoende teveel betaalde afvloeit naar het buitenland in den vorm van verschil tusschen debet- en creditrente, belast resp. vergoed aan de beide banken.

Ook kan het voorkomen, dat voor minder courante termijnen noch intern noch door de makelaars een passende tegenpartij kan worden gevonden, die bij een open markt wellicht zoude opdagen.

Al kan men met gerustheid zeggen, dat de handel tot nu toe tevreden is geweest met de faciliteiten hem door de banken bij zijn termijnzaken geboden, toch kan niet worden ontkend, dat hij, gebaat zou worden door het scheppen van een open markt, waardoor de genoemde bezwaren zouden worden ondervangen, en waarbij aan den handel tevens de gelegenheid zoude worden gegeven zijn zaken in valuta's desgewenscht zelf af te sluiten.

Deze overwegingen, doch vooral de hoop buitenlandsche orders naar Nederland te trekken, hebben een 11-tal Amsterdamsche en Rotterdamsche Bank en Bankiers, op initiatief van de Amsterdamsche Liquidatiekas en onder leiding der Nederlandsche Handel-Maatschappij er toe geleid, te besluiten tot het openen van een officieele termijnmarkt in valuta's met eene zoo groote mate van openbaarheid, als met den aard der zaken vereenigbaar is. Een eerste vereischte daarbij was, dat het persoonlijk element bij het doen der affaires zou komen te vervallen om plaats te maken voor een standaardcontract.

Men heeft daartoe op 22 December j.l. de Valuta-Kas opgericht, een Naamlooze Vennootschap, waarvan voorloopig f 990.000.— gewone aandelen (50 pCt. gestort) en f 110.000.— preferente aandelen (volgestort) bij de oprichters werden geplaatst. De N.V. is gevestigd te Amsterdam en opent een kantoor te Rotterdam. De directie te Amsterdam berust bij de Amsterdamsche Liquidatiekas, die van het bijkantoor bij de Rotterdamsche Liquidatiekas. De Koninklijke bewilliging op de statuten kan eerstdaags worden tegemoet gezien.

De Valuta-Kas zal de gelegenheid openen tot het registreren van contracten; door de registratie gaat het contract op de V. K. over en hier voege, dat de

V. K. tegenover den koper de plaats van den verkoper inneemt, en tegenover den verkoper de plaats van den koper. Op deze wijze is men er in geslaagd een standaardcontract te scheppen. Er is een uitvoerig reglement uitgewerkt, dat vermoedelijk binnenkort zal worden gepubliceerd en dat de affaires, afgesloten volgens het V. K. contract, beheerscht.

Wij kunnen hier slechts de meest essentiële punten van het reglement mededeelen. De belangrijkste bepaling is wel, dat de V. K. wordt gedekt door een bank-garantie ten genoegen der V. K., die koper en verkoper bij het aanbieden van een contract ter registratie moeten overleggen en waarbij de behoorlijke afwikkeling der contracten volledig door den bankier wordt gewaarborgd.

Ofschoon het geenszins in de bedoeling der bankiers-oprichters ligt, de bevoegdheid tot garanderen tot henzelve te beperken, spreekt het, bij de groote belangen die van de deugdelijkheid der garantie afhangen, vanzelf, dat de kring van garanten eng moet worden getrokken. Aanvankelijk had men overwogen, of de V. K. zelf van contractanten zakelijk onderpand zoude eischen, of voor een zeker percentage der contracten surplus in den vorm van bank-garanties, welk surplus dan steeds op peil zou moeten worden gehouden, doch zoowel om administratieve als om commercieele redenen heeft men de voorkeur gegeven aan een volledige bankgarantie. Het is dus aan de garandeerende banken om er voor te waken dat zij van hunne cliënteel voldoende waarborgen in handen hebben om tegen de risico's uit hoofde hunner garantie behoorlijk gedekt te zijn. In dit opzicht zullen de risico's der bankiers dus niet afwijken van die, welke zij tot nu toe bij de onderhandsche affaires liepen.

Een waarborg tegen eene te groote expansie der verplichtingen van garandeerende bankiers tegenover de V. K. wordt gevonden in eene bepaling die aan de V. K. het recht toekent om voor nieuwe verplichtingen zakelijk onderpand te verlangen.

Het ligt in de bedoeling binnenkort in een daartoe op de koopmansbeurzen te Amsterdam en Rotterdam af te perken ruimte des middags te 2½ uur (Zaterdag des voormiddags te 11¼ uur) een officieele noteering tot stand te brengen voor alle termijnen en valuta's, nader door de V. K. vast te stellen, waarbij tevens gelegenheid tot handelen zal bestaan.

Om tot de ruimte der V. K. te worden toegelaten moet men voldoen aan zekere eischen; waarvan de voornaamste zijn: onderteekening van het reglement, het overleggen eener introductie van een bankier die voor het verlenen van garanties is toegelaten, en het stellen van een depôt van ten minste f 5.000.—

De V. K. brengt als commissieloon over elken koop en elken verkoop ¼‰ van den bedongen prijs in rekening.

Bij de oprichters zit niet de gedachte voor, te trachten het tegenwoordig systeem van onderhandsche transacties geheel te remplacieren door affaires per V. K. Trouwens, dit zoude practisch niet mogelijk zijn, omdat van 's ochtens 10 uur tot 's middags na vieren tal van affaires tusschen banken onderling tot stand komen, waarbij voor registratie bij de V. K. minder aanleiding bestaat. Beide systemen zullen dus naast elkander voortbestaan en slechts de ervaring kan leeren of de handel in V. K. contracten zoozeer voldoet, dat belanghebbenden er allengs de voorkeur aan gaan schenken. De groote rechtszekerheid van het V. K. contract kan daarbij een belangrijken invloed uitoefenen.

Voor zoover ons bekend is, zal dit de eerste poging zijn om op deze breede basis een officieele termijnmarkt in valuta's te scheppen; wel werd in Maart 1920 te Antwerpen door de Caisse Internationale de Liquidation et de Garantie des Opérations en Mar-

chandises een termijnmarkt geopend, doch hier werd vastgehouden aan het eischen van surplus, hetgeen men ten opzigt als onoverkomelijk bezwaar heeft beschouwd. Naar wij vernemen, zijn de omzettingen te Antwerpen dan ook niet van veel beteekenis.

Ook te Berlijn zijn inmiddels maatregelen tot het openen van een termijnmarkt in voorbereiding.

Wij zien met belangstelling de resultaten van de Amsterdamsche poging tegemoet. Veel zal afhangen van eene billijke regeling der garantieprovisies, welke door de banken in rekening worden gebracht. Of hiervoor de weg van tariefreëring zal worden ingeslagen, dan wel of men aan de vrije concurrentie de voorkeur zal geven, staat nog niet vast.

Amsterdam, 7 Januari 1921.

A. ANDRIESE.

DE INDISCHE FINANCIËN.

Sedert Indië een politieke opleving kent, is de vroeger zoo algemeene aandacht voor het financieele vraagstuk sterk verminderd. De inheemsche volksbeweging gevoelt zich in eersten aanleg bovenal door den strijd om een nationale vrijheid geboeid en bezit kennis noch lust om dien voor het welzijn reeds even hartelijk te aanvaarden. Daar thans de Nederlandsche wereld, voorzoover zij zich de Indische aangelegenheden aantrekt, hare koloniale politiek voornamelijk op doen en laten van de inheemsche volksbeweging instelt, ligt de financieele hoek op de markt der Indische staatkunde veelal verlaten. Er komt bij, dat het bestaan van den Volksraad onze Staten-Generaal er toe gebracht heeft, de Indische begrooting al te vlot aan den parlementairen toets te laten ontsappen, waardoor ook de Nederlandsche wetgever, niet langer verontrust door Van Deventer's onaantastbaar becijferende „eereschuld", zich als regel om de Indische financiën weinig meer bekommert.

Toch is het geldelijk beheer over Indië nog steeds de zwakke plek van het Nederlandsche koloniale beleid. Steeds nog bleef de zeer reële „eereschuld" oningelost en het is lang geleden, maar niet vergeten, dat de Tweede Kamer in 1903 een zeer gedeeltelijke kwijting (motie van Kol tot schrapping van den rentepost met betrekking tot de leeningen van 1883 en 1898) weigerde, ofschoon zelfs een uiterst gematigd koloniaal-staatkundige als wijlen dr. E. B. Kiehlstra de redelijkheid van die kwijting inzag, al trad hij voor de volle consequentie terug. Een andere poging, van Minister Idenburg, om voor het onrustig geweten verlichting te vinden zonder dat het al te zeer in de papieren zou loopen, ging al mede verkeerd; de schenking der veertig millioen in 1905 — gedaan onder de uitdrukkelijke voorwaarde van besteding aan nuttige volkszorgen, waarvan de bekostiging anders het budget zou hebben gedrukt, werd zonder meer als kapitaal in allerminst noodlijdende staatsondernemingen belegd. En intusschen wijdde men zich bij voortdoring aan een begrotingsbeleid, dat uit de geregelde ontvangsten, uit de huishoudkas, een millioenen-kapitaal putte voor allerlei commercieel-productieve staatswerken, waarvoor met een gerust hart de geldmarkt betreden had mogen worden. In zulk economisch fout handelen had nog kunnen worden berust, indien die kapitalen mochten worden beschouwd als het overschot van een behoorlijk voorziene Indische huishouding: eerlijk spaargeld. Maar het is onweersprekelijk, dat al die gelden — 413 millioen bruto sedert 1867 — slechts konden worden opgelegd onder voorwaarde van een door en door armelijke verzorging van land en volk.

Het „bon plaisir" om kapitaal te vormen, te forceeren, uit de gewone kas werd door de oorlogsduurte gestuit. Zelfs de „gewone dienst", dus de eigenlijke Indische huishouding, kon zich niet meer dekken en sloot sedert het eerste oorlogsjaar met tekorten (de jaren '15 en '16 uitgezonderd, welke nog een overschot van 15 millioen lieten). Toch was er niet meer verricht dan het loopend houden der zaken; aanzienlijk hervormingswerk bleef achterwege en voorzoover

de overheid bemoeienis met de voedselvoorziening op zich nam, werden de kosten op de bevolking verhaald.

Het is begrijpelijk, dat de Indische financieele specialiteiten, die zich reeds bezorgd toonden bij het becijferen van de klasiieke administratieve tekorten — welke echter wezenlijke overschotten omhulden — de gelaatsplooi ernstiger trokken, toen inderdaad de gewone dienst niet langer klopte, en ongetwijfeld uitte zich de Minister van Koloniën naar hun hart. toen hij in zijn toelichting op de Indische begrooting voor 1921 neerschreef, dat „er met kracht weerstand zal moeten worden geboden aan den aandrang tot het doen van niet strikt onvermijdelijke nieuwe uitgaven op materieel en personeel gebied",¹⁾ een uitspraak welke feitelijk het stopzetten van elke welvaartspolitiek insluit. Dit vonnis komt ons — gezien den reeds sterken achterstand — zoo ontstellend voor, dat er alle reden is na te gaan, of Indië's financieel kunnen inderdaad zoo gering is, dat een dergelijk verdict bestaansreden heeft.

In de eerste plaats wete men, dat de oorlogsjaren 1914—1919 door Indië zijn gefinancierd nagenoeg zonder eenige speciale heffing van de oorlogswinsten, welke bijzonder ook daar in ruime mate zijn gemaakt. Wel werd er in 1917 een Indische oorlogswinstbelasting ingesteld, maar de personeele krachten voor de heffing bleken zoo ontoereikend, dat er tot nu nog slechts een 30 millioen kon worden geïnd. De regeering heeft dan ook van verdere heffing afgezien: 1919 zal het laatste jaar zijn. Men verwacht nu nog ongeveer 50 millioen uit deze bron van inkomst, maar daar de belastingplichtigen vermoedelijk hun aanslag zullen mogen verrekenen met de extra-winstbelasting (welke in 1920 alléén over de andere dan oorlogswinsten van het jaar tevoren zal worden geheven), blijft het de vraag, of er van deze 50 millioen nog veel ten goede van de vroegere jaren zal overblijven.²⁾ De zeer belangrijke crisis-uitgaven voor Indië vonden dus geenszins dekking in bijzondere heffingen; dat er dan tekorten geboren werden is, zooloos gezond, dan toch een normaal verschijnsel. De thans voorgestelde nieuwe belastingen — waarvan een bespreking buiten het raam van deze opmerkingen ligt — zijn dus slechts te beschouwen als dekking niet alleen voor de nog komende crisis-uitgaven, maar bijzonder ook van die, welke in de eerste oorlogsjaren reeds zijn geschied. De enkele aanwezigheid van crisis-tekorten mag dus allerminst reden zijn, tot een ongunstige financieele gesteldheid te concludeeren.

Een enkel cijfer tot staving. In de toelichting op de ontwerp-begrooting voor 1921 legt de Minister bijzondere nadruk op de uitkomsten van het decennium 1912—1921. In die jaren wordt, volgens hem, een tekort op de gewone huishouding verwacht van niet minder dan rond 253 millioen.³⁾ Dat klinkt ernstig, maar wanneer uit de sloten der rekening over vroegere jaren blijkt, dat die schade van 253 millioen meer dan teniet wordt gedaan, houdt dit cijfer voor het financieel gestel van Indië niets ten nadeele in. En raadpleegt men nu staat no. 10b van Bijlage B. der begrootingstoelichting, dan is voor ieder duidelijk, dat de jaren 1867—1911 een overschot op den gewonen dienst hebben gelaten van rond 365 millioen. Die waarde is natuurlijk niet contant aanwezig, maar wel in productief bezit, uit de gewone kas gekweekt. Tegenover het nadeelig saldo 1912—1921, op 253 millioen geraamd, staan dus tegoed de 365, van 1867—1911 afgezonderd en productief verwerkt. Maar de toestand is gunstiger nog. De Minister deelt immers mede,⁴⁾ dat het meergemeld tekort van 253 millioen al dadelijk moet worden verminderd met 50 millioen,

¹⁾ Mem. v. Toel. Ind. Begr. 1921, blz. 11.

²⁾ Mem. v. Toel. op aanvullingsbegr. 1920 (Belastingvoorstellen) blz. 14 bovenaan.

³⁾ Mem. v. Toel. Ind. Begr. 1921, blz. 11.

⁴⁾ Idem.

welke nog van de oorlogswinstbelasting zijn te verwachten, en met 40 miljoen, die van de op voorschot aangekochte distributie-levensmiddelen zullen terugvlieden. Er blijft dus nog maar $253 - 90 = 163$ miljoen. Ook dat bedrag is echter nog niet juist, want — ook al weer volgens ministerieele mededeelingen ¹⁾ — de verwachtingen voor den dienst 1920 gaan een mooi eind boven de raming uit. Er zal, ongerekend nog hetgeen de extra-winstbelasting voor dat jaar zal leveren, uit de tijdelijke suiker- en kinabelastingen op 10 en uit de inkomstenbelasting op een meevaller ook van 10 miljoen gerekend kunnen worden; bovendien is de opbrengst der staatsproducten ongeveer 6 miljoen hooger te stellen. De 163 miljoen tekort loopen hiermee dus reeds tot 137 miljoen terug. Maar ook dit restant vindt in verhoogde ontvangsten zijn equivalent. Reeds wezen wij op de nog te verwachten inkomsten uit extra-winstbelasting voor 1920, maar deze zelfde heffing zal bijzonder over 1921 goed opbrengen, ja, volgens den Minister zelfs een „zeer hoog cijfer aanwijzen”, al staat het op den middelenstaat voor 1921 nog niet geboekt. Naast dit alles is er echter nog een reëel bezit, dat bij de ministerieele tekortenberekening verwaarloosd werd. Van de $192\frac{1}{2}$ mill. welke de verschillende nieuwe belastingen voor 1921 zullen opbrengen, wil de Minister er niet minder dan 132 reserveeren; deze dienen, vindt hij, „althans voorschands niet aan den gewonen dienst ten goede te komen, doch aangewend te worden tot dekking van buitengewone uitgaven tot tijd en wijle over de definitieve bestemming daarvan een beslissing zal kunnen worden genomen”. ²⁾ Over de waarde van dit inzicht laten we ons thans niet uit, maar wel staat het volgens menschelijke berekening vast, dat tegenover het restant decennium-tekort van 137 miljoen reeds 132 miljoen kasgeld aanwezig zal blijken. Zeker, er wachten nog hooge crisis-uitgaven, maar de ervaring heeft geleerd, dat de ramingen der ontvangsten stelselmatig steeds zeer aan den lagen kant worden gehouden. Zoo heeft b.v. 1919 reeds ruim 143 miljoen meer opgebracht dan in oorsprong was geraamd. ³⁾

De financieele toestand van Indië is, naar onze becijferde meening, dus innerlijk zeer wel. Wanneer men den toestand over heel het cijfergebied peilt en niet bij voorkeur ontmoediging zoekt in de laatste over heel de wereld ongewone jaren, dan is er zoonoeg te vangen. Hoe de Minister er dan ook toe komt om na eerst in zijn toelichting op de belastingontwerpen vastgesteld te hebben, dat „de financieele vooruitzichten... voor het oogenblik bevredigend zijn”, ⁴⁾ twee maanden later in zijn begrootingstoelichting te verzekeren, dat de financieele vooruitzichten „tot voorzichtigheid manen” zoo zelfs, dat „met kracht weerstand zal moeten worden geboden aan den aandrang tot het doen van „niet strikt onvermijdelijke uitgaven”, ⁵⁾ kan ons niet duidelijk worden. Aan de hand van zijn eigen cijfers en verwachtingen hebben wij gebracht aan te toonen, dat er van het geboekte tekort op „gewoon” van 253 miljoen over 1912—1921 zoo goed als niets zal blijven bestaan, terwijl er voor het tijdvak 1867—1911 een bate is vast te stellen van 365 miljoen.

Over dit bedrag, we zeiden het reeds, kan echter niet in contanten worden beschikt. Het zit verwerkt in de veel te korte reeks ondernemingen, welke de Staat met voordeel drijft. De kas moet, om van deze vaste waarden in liquide middelen te kunnen genieten, leenen. Het zoo op te nemen bedrag is dan geen dekking van tekorten, geen leening op enkel vertrouwen, maar het vragen van geld op vaste goederen. Hoe staat

het nu met Indië's credietwaardigheid? Er wordt, bijzonder naar aanleiding van de jongste belastingvoorstellen, van verschillende zijden niet opwekkend over geoordeeld. ¹⁾

Als er in het tekort aan kasgeld tot en met 1921 zal zijn voorzien, wordt de Indische schuld op rond 775 miljoen geraamd. Het geoorloofde van dit bedrag zal nu moeten worden getoetst aan de waarde van Indië's staatsbezit. Blijft dit beneden het cijfer der schuld, dan eerst is het enkele vertrouwenscrediet aangesproken; gaat echter de waarde van het bezit het schuldbedrag te boven, dan is Indië's credietwaardigheid nog nauwelijks beproefd. Het is niet gemakkelijk om van die bezitswaarde een strikt nauwkeurige berekening uit de officieele gegevens te maken. De commercieele boekhouding van de verschillende ondernemingen is nog slechts matig gevorderd en de waarde van het bezit aan vaste werken als bruggen, waterkeringen, bevoeiingen, openbare gebouwen, is slechts eenigszins te vermoeden. Toch is het gewenscht, zoo niet geboden, om tegenover de oppervlakkige en voor Indië uiterst schadelijke vertoogen over de ondermijnde credietwaardigheid van het land een poging te wagen naar een becijferde voorstelling van Indië's bezit, voor zoover het bij den Staat in gebruik of bedrijf is.

Er zijn dan eerst alle overheidsondernemingen, welke op commercieelen grondslag worden gedreven. Men vindt de opsomming op de staten III, IV en V van no. 10A der Bijlage A van de begrootingstoelichting voor 1921. Het havenbedrijf staat op die lijst niet vermeld, omdat het blijkbaar nog geen netto-winst afwerpt. Voor 1921 is het overschot op de wel genoemde bedrijven geraamd ten bedrage van 117 miljoen gulden. Voor zoover de stukken het veroorloofden, hielden we bij de becijfering rekening met de commercieele boekhouding. Stellen wij nu voor de schatting van de kapitaalswaarde alleen reeds van deze commercieel rendabele bedrijven een toch veiligen rentevoet van 15 pCt., dan vertegenwoordigen zij een bezit ter waarde van 780 miljoen. Met dit bedrag is heel de Indische schuld van 775 miljoen reeds overtroffen.

Langs even veiligen weg is een vollediger becijfering te beproeven. De commercieele boekhouding der overheidsbedrijven geeft voor meerdere dezer een kijk op de boekwaarde, de waarde dus, welke na aftrek van afschrijvingen, rente, pensioenlasten, enz., aanwezig blijft. Deze basis voor een schatting is uiterst deugdelijk, omdat in de boekwaarde der staatsbedrijven geen rekening is gehouden met den belangrijken factor van den bodem, waarover de Staat reeds krachtens zijn wezen vrij beschikt. Zoo staat b.v. de waarde van het rijke tinbedrijf, dat voor 1921 naar commercieele becijfering netto vermoedelijk 25 miljoen zal opbrengen, voor niet meer dan 11 miljoen teboek. Op gelijk voorzichtige wijze is ook de boekwaarde van de overige commercieel geadministreerde bedrijven berekend, en wel op een totaal van $102\frac{1}{2}$ miljoen.

Maar nu zijn er ook de inrichtingen, welke nog niet commercieel werden ontleed. Het zijn er niet weinige: spoor- en tram, pandhuisdienst, havens, boschwezen, goud, caoutchouc-ondernemingen, kina-onderneming, waterkracht en electriciteit, Boekit-Asem-kolenmijn en de uit „buitengewoon” betaalde groote bevoeiingswerken.

Volgens de budget-gegevens werd er gezamenlijk rond 800 miljoen in verwerkt. Stellen we, en dan naar redelijken maatstaf, een waardevermindering wegens afschrijvingen, enz., van 25 pCt., dan vertegenwoordigt deze reeks van nog niet commercieel ontlede bedrijven naar ruwe schatting — de eenig mogelijke — een bezit van 600 miljoen. Bij deze becijfering bleven dan nog uitgesloten het boschwezen, de gouv. kina-onderneming en de Boekit Asem-mijn, omdat bruikbare gegevens hierover bezwaarlijk zijn te verzamelen.

De opsomming der onroerende waarden van den

¹⁾ [Zie pgns. 953 en 977 jrg. 1920. — Red.]

¹⁾ Mem. v. Toel. Ind. Begr. 1921 blz. 5 en Mem. v. Toel. op Aanvullingsbegr. 1920 (belastingvoorstellen) blz. 29.

²⁾ Toel. begr. 1921 blz. 8. Zie ook toel. belastingvoorstellen, blz. 30.

³⁾ Hand. Volksraad, 2e gew. zitting 1920, onderwerp 2, st. 3a.

⁴⁾ Blz. 30. ⁵⁾ Blz. 10 en 11.

staat is hiermee nog niet ten einde. Bij het Indisch-Ontwerp der begrooting voor 1916 heeft Minister Idenburg een belangwekkende financieele nota gevoegd,¹⁾ waarin hij nadrukkelijk betoogde, dat tot de effectieve staatswaarden ook gerekend behoorden te worden de vele openbare gebouwen, de bruggen en bevoeiingswerken — „duurzaamheidswerken” noemden wij ze elders — welke alle uit de gewone kas werden bekostigd, maar toch blijvende waarde behouden. Kosten van herstel en onderhoud *niet* inbegrepen (dus alleen de nieuwbouw van dergelijke werken) bestrijken zij, naar de berekening van genoemden bewindman, over de jaren 1909—1913 ongeveer 5 pCt. van den geheelen jaarlijkschen begrootingsdienst. Naar dezen maatstaf zou er dan van af 1867 een totaal van 720 mill. aan „duurzaamheidswerken” zijn ten koste gelegd. Een percentage voor waardevermindering behoeven wij dan niet noodzakelijk in rekening te brengen, omdat de kosten voor onderhoud en herstel bij de schatting reeds geheel terzijde werden gelaten. Daar echter de waarschijnlijkheid bestaat, dat niet steeds over heel de tot grondslag genomen financieele periode jaarlijks gemiddeld 5 pCt. van het geheele budget aan genoemde werken werd uitgegeven, vermoeden we de nog aanwezige waarde op een tiende lager, dus op $720 - 72 = 648$ millioenen.

Tellen wij nu eens op:	
boekwaarde, voor zoover bekend, der staatsondernemingen	102,5 millioenen
geschatte waarde der overige productieve bezittingen	600 „
geschatte waarde der „duurzaamheidswerken”	648 „

Totaal 1350,5 millioenen

De totale Indische schuld belooft eind 1921 totaal 775 millioenen.

Deze becijferingen, nog eens, missen hechten grondslag, maar niemand is bij machte, de waarde van Indië's belegde staatskapitalen tot aan de waarheid te schatten. Voorzover begrootingsstukken en -staten zijn te raadplegen, laten zij alleen zekerheid omtrent — de onzekerheid. De commercieele boekhouding, naast de begrooting staande, maar er niet in verwerkt, bestrijkt nog slechts een deel der overheidsondernemingen.

Het spreekt vanzelf, dat het werken met materiaal, waarvan de gebreken onmiskenbaar groot zijn, geringe voldoening geeft. Als wij niettemin een becijfering beproefden — en op een grondslag welke het overschatten uitsluit — dan geschiedde dat alleen, omdat het noodig mocht heeten, tgenover de neiging in invloedrijke en beslissende kringen om den toestand ongunstig voor te stellen, terwijl het innerlijke financieele gestel van Indië nauwelijks werd gepeild, het besef te kweeken, dat die toestand in wezen goed gezond is, Indië's credietwaardigheid nog volkomen. Blijkt deze proeve niet geheel onaannemelijk, dan is er geen enkele rechtvaardiging voor een financieel beleid, dat er op gericht is, aan Indië de groote sociale hervormingen te onthouden, waarvoor het de noodige gelden in ruimte opbracht en opbrengt, en waarmee alleen het rijke land is te verheffen uit armoedigheid en ontbering.

J. E. Stokvis.

Den Haag, December 1920.

HET VIIDE INTERNATIONAAL POST- CONGRES TE MADRID.

II.

In aansluiting op de in de vorige aflevering van dit tijdschrift door den Heer Kymmell weergegeven indrukken van het jongste Internationale Postcon-

gres, mogen thans eenige beschouwingen volgen omtrent de op dat congres genomen besluiten betrekking hebbend op de tarieven en de uit den internationalen postdienst voortvloeiende financieele regelingen.

In de verdragen, regelende het internationaal postverkeer, worden de tarieven en de rechten, waaruit de tusschen de verschillende landen te verrekenen vergoedingen worden opgebouwd, uitgedrukt in frankenmunt.

Door de keuze van den frank als basis voor de tarieven en afrekeningen werd zoowel bij de heffing van de tarieven in de verschillende landen, als bij de onderlinge afrekeningen uniformiteit verkregen.

Den landen, welke niet den frank als munteenheid hebben, wordt voorgeschreven van de aangenomen tarieven equivalenten in hun eigen munt vast te stellen.

Met den frank kan wel niet anders bedoeld zijn, dan de munteenheid van de Latijnsche muntunie, bevattende dus een bepaald gewicht aan goud, zoodat derhalve bij de wisselende omstandigheden in theorie geen moeilijkheden zouden kunnen ontstaan, noch voor de vaststelling der equivalenten, noch bij de afrekeningen.

De praktijk heeft echter anders bewezen.

Toen na het uitbreken van den wereldoorlog door bijna alle landen de gouden standaard werd prijsgegeven en depreciatie van de fiduciaire betaalmiddelen intrad, ging men, wat de tarieven betreft, in het algemeen niet over tot toepassing van de bepalingen, welke wijziging van de equivalenten toestaan in gevallen, dat de waarde van de munt in eenig land door koersschommelingen wijziging ondergaat.

Dit toch zou beteekend hebben een officieele erkenning van die depreciatie, en daartoe is in geen der voornaamste Europeesche Staten overgegaan. Zoo kwam in de plaats van eenheid in de tarieven de meest mogelijke verscheidenheid. Immers door het vasthouden aan de oorspronkelijke equivalenten der tarieven was de waarde dezer equivalenten in de onderscheidene landen niet meer gelijk, doch verschilde naarmate de landen elkan anders deviezen verschillend waardeenden.

De landen van de Latijnsche muntunie, welke geen equivalenten hadden vast te stellen, geven wel een typische illustratie van de ontstane wanorde.

Wat de afrekeningen betreft der door de verschillende landen uit te keeren vergoedingen wegens bewezen diensten (postvervoer), deze moeten volgens de thans geldende bepalingen worden bewerkstelligd door middel van traites in „francs effectifs” of van traites op een plaats van het vorderende land, na omrekening van den frank in de munt van dit land volgens een overeen te komen koers.

Ook te dezen opzichte ontstonden uiteraard moeilijkheden. Nederland b.v. aanvoerende, dat met den frank niet anders dan de gouden frank bedoeld kon zijn, eischte betaling in chèque Amsterdam, na omrekening van het te vorderen saldo volgens de pariteit tusschen gouden frank en gouden gulden; een eisch, waaraan niet altijd onvoorwaardelijk door den debiteur werd voldaan. Frankrijk daarentegen kon, waar daar te lande niet tot erkenning van de depreciatie der wettige betaalmiddelen was overgegaan, nooit meer dan chèque Parijs vorderen.

Een der eerste daden van het te Madrid bijeengekomen internationale postcongres was dan ook de instelling van een subcommissie, welke had te onderzoeken, welke beteekenis moest worden toegekend aan de woorden „francs effectifs” en welke muntstandaard voortaan zou zijn te gebruiken.¹⁾

In deze subcommissie, waarvan het voorzitterschap aan Nederland was opgedragen, werd al dadelijk over-

¹⁾ Zie een bespreking van deze nota-Idenburg in een opstel van ondergeteekende „Ethiek en Geld” in „Koloniale Studien” 1918, No. 2 en 3.

¹⁾ Het Avondblad B van de „Nieuwe Rotterdamsche Courant”, d.d. 21 December 1920, bevat een blijkbaar uit een buitenlandsch tijdschrift overgenomen uittreksel uit het rapport van de financieele subcommissie aan het Congres.

eenstemming bereikt omtrent de vraag, of met den franc in de internationale verdragen al dan niet de gouden frank was bedoeld. Deze vraag werd nagenoeg eenstemmig bevestigend beantwoord.

Daarmede was ook antwoord gegeven op de vraag, in welk geld in de toekomst de transitrechten (vergoedingen als waarvan hierboven sprake is) moeten worden vastgesteld, waarna overbleef te bepalen, op welke wijze de waarde moest worden berekend van de in gouden franken vastgestelde saldi van rekeningen in de munt van de verschillende landen.

Voor die waardebepaling werd gekozen de door Frankrijk voorgestelde tekst, welke als basis voor de berekening aannam de koers van het devies van dat land, waar de volgende voorwaarden in vervulling kwamen: hoogste koersstand, vrijheid van den goudhandel, inwisselbaarheid van bankbiljetten tegen goud, en die in verband hiermede als waarde van den gouden frank aanwees het 10000/51825 van de waarde van den dollar der Vereenigde Staten.¹⁾

Daarna kwam ter sprake de vraag of de genoemen beslissing ook van toepassing zou moeten worden verklaard op de verrekening van saldi, waarvan de betaling in het verleden reeds had plaats gehad, of waarvan de betaling in verband met geopperde bezwaren was uitgesteld.

De subcommissie bepaalde zich, ook in verband met twijfel aan de bevoegdheid van het congres om eene interpretatie te geven van bestaande bepalingen tot een „wensch”, inhoudende, dat wat de voorloopig geregelde of uitgestelde afrekeningen betreft, zoowel als die, welke nog in de toekomst tot aan de in werking treding van de verdragen van Madrid zijn te bewerkstelligen, het Congres van meening is, dat de betaling der rekeningen voor het tijdperk van den oorlog tot aan de in werking treding van het verdrag van Madrid, moet zijn gebaseerd op den gouden frank. Verworpen werd een voorstel van Engelsche zijde, om als basis te kiezen het gemiddelde tusschen den Franschen en den Zwitserschen frank. Omtrent de in het verleden gedane betalingen werd geen uitspraak verkregen.

Dit zeer in 't kort over het verloop van de beraadslagingen van de subcommissie.

Door het voltallige Congres werd alleen wat het ontworpen redactie in zake de afrekening der saldi betreft noemenswaardige verandering aangebracht.

Het artikel 12 van het nieuwe Verdrag, regelende de vaststelling der equivalenten ten opzichte van den frank voor de te heffen taksen en de af te wikkelen rekeningen luidt aldus:

„Le franc pris pour base des taxes postales s'entend du franc-or conforme au poids et au titre des monnaies d'or établis par la législation en vigueur dans les divers pays qui ont adopté cette unité monétaire.

„Dans tous les pays de l'Union les taxes sont établies d'après une équivalence correspondant, aussi exactement que possible, dans la monnaie actuelle de chaque pays, à la valeur du franc-or.

„Quant aux réglemens qu'ont à se faire entre eux les Offices postaux des divers pays en exécution des dispositions de la présente Convention, pour solde de leurs comptes réciproques, ils se font sur la base du franc-or”

terwijl het artikel XXXVI van het Reglement van Uitvoering ter zake van de afrekening der transitkosten bepaalt:

„Le solde annuel résultant du décompte du Bureau international ou des réglemens spéciaux est un solde exprimé en francs-or. Il est payé par l'Office débiteur à l'Office créateur en or au moyen de traites payables à vue sur la capitale ou sur une place commerciale du pays créancier”.

„En cas de paiement au moyen de traites celles-ci sont établies en monnaie du pays créancier pour un montant équivalent au cours du change au jour de l'achat à la quantité de francs-or que représente le solde à payer.

¹⁾ Er is natuurlijk wel wat aan te voeren tegen deze waardebepaling van het goud en van de zijde van Nederland is dit ook gedaan. Er moest echter een praktisch uitvoerbare oplossing worden gevonden.

„Ces traites peuvent être également tirées sur un autre pays à la condition qu'elles représentent le même équivalent et que les frais d'escompte solent à la charge de l'Office débiteur.”

Dit zijn dus slechts de principieele bepalingen, omtrent welke toepassing overeenstemming moest worden verkregen.

Wat de betaling van de rekeningen betreft was noodig een nadere omschrijving van de waardebepaling van den gouden frank. Terecht vond die omschrijving niet eene plaats in de bepaling van het verdrag zelf, maar werd zij verlegd naar het bij het Reglement behoorende „Protocole final”, waar wordt bepaald, dat het te betalen bedrag als volgt wordt berekend:

„1. en ce qui concerne les paiements à effectuer à un pays où les billets de banque sont échangeables à vue contre de l'or et d'où l'exportation de l'or est libre, le montant du solde est converti en monnaie du pays créateur au pair des monnaies d'or;

„2. quant aux paiements à effectuer à un autre pays, le solde est converti, sauf entente contraire entre l'Office créateur et l'Office débiteur, au pair des monnaies d'or en monnaie d'un pays où les conditions prévues à l'alinéa précédent sont remplies. Ensuite le montant qui provient de cette conversion peut être transformé, suivant le cas, ou en monnaie du pays créateur ou, exceptionnellement, en monnaie d'un autre pays. Dans les deux cas le cours du change au jour d'achat de la traite est pris comme base de la transformation.”

Beschouwen we de voorwaarden waaraan het land moet voldoen, wil zijn munt kunnen dienen voor de waarde-bepaling van den gouden frank, dan zien we, dat — zeer terecht — die van den hoogsten koersstand is komen te vervallen, dat in plaats van vrijheid van den goudhandel wordt gesproken van vrijen uitvoer van goud; ten slotte, dat niet meer de conclusie wordt getrokken, dat in verband met de gestelde voorwaarden, de dollar de waarde van den frank bepaalt. De waarde-bepaling wordt slechts in principe geregeld.

Opmerkelijk is echter, dat de thans gekozen redactie, welke moet dienst doen, omdat de toestand op monetair gebied in bijna alle landen nog onzeker is, geen uitkomst geeft voor het geval, hetwelk zich in de oorlogsjaren inderdaad heeft voorgedaan, n.l. dat er geen land bestaat, waar aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan, en evenmin voorziet in het geval, als waarvan Zweden in de achter ons liggende jaren een voorbeeld heeft gegeven, n.l. dat het verbod van invoer van goud den koers ver boven den goudprijs doet oploopen.

Vermeldenswaard is nog de door het voltallige Congres genomen beslissing betreffende de basis voor de afwikkeling der rekeningen gedurende de jaren van den oorlog. De ter zake door de financieele subcommissie uitgesproken wensch werd overgenomen met de toevoeging:

1. dat herziening van reeds betaalde rekeningen buitengesloten is;

2. dat de dollar van de Vereenigde Staten beschouwd wordt, de waarde van het goud te vertegenwoordigen gedurende het geheele tijdperk van den oorlog, d.w.z. van 1 Augustus 1914 tot 31 December 1919, met dien verstande, dat de verhouding tusschen den gouden frank en den gouden dollar zal zijn die, aangenomen door de financieele subcommissie, zijnde 10000/51825.

Merkwaardig is deze tweede toevoeging.

Door Engeland — voornaamste belanghebbende — werd het opportunistische voorstel gedaan, om den dollar aan te nemen voor de waarde van het goud gedurende den oorlog, omdat het niet mogelijk is, deze waarde voor het tijdperk van de vijandelijkheden te bepalen en toen daarop door een ander land werd gewezen op de wisselende noteering van den dollar en het verzoek werd geuit, daarom de waarde van den dollar te omschrijven, dacht men eene oplossing te geven door de vermelding van de pariteit tusschen gouden frank en gouden dollar.

Wat de tarieven betreft, hieromtrent zijn na de aanneming van de hiervoren vermelde bepaling (art. 12 van het Verdrag), welke den gouden frank als basis daarvoor aanwijst en door het voorschrift voor de vaststelling van de equivalenten uniformiteit schept, zeer interessante beraadslagingen gevoerd en besluiten genomen.

De beraadslagingen werden ingeleid door de verklaring van de delegatie der Vereenigde Staten, welke inhield, dat Amerika bezwaar had tegen elke verhooging zijnerzijds der internationale tarieven en een dwingend voorschrift terzake zelfs een beletsel zou vormen voor de ratificatie van het verdrag.

Daarop kwam een betoog van den Zweedschen gedelegeerde, die in verband met de depreciatie van het papieren geld tegenover het goud en de vermindering van de koopkracht van het goud zelf, verhooging der tarieven beslist noodzakelijk achtte, wijl anders de kosten van het vervoer niet door de tarieven zouden worden gedekt en dus door heffing van belastingen het publiek langs indirecten weg zou moeten betalen. Met eene nominale verhooging van 100 pCt. — zoo zeide hij — zoude men zich in werkelijkheid in denzelfden toestand bevinden als bij eene verhoging der taksen, welke vóór den oorlog van toepassing waren.

Voorts werd het belangenverschil naar voren gebracht tusschen landen, welke geen belang hebben bij verhoging van de tarieven, omdat ze er de voorkeur aan geven, de kosten van het verkeer door belastingen te doen vergoeden, die, welke niet tot verhoging der tarieven kunnen overgaan, omdat hun geld dermate ten opzichte van het goud gedeprecieerd is, dat ze er niet aan kunnen denken, de tarieven tot de goudwaarde op te voeren, en die, welke verhoging dringend noodig hebben, opdat de tarieven de kosten van het verkeer kunnen dekken.

Daarop weer eene verklaring van Nieuw-Zeeland, dat aldaar geen bedoeling tot verhoging der tarieven bestaat. Dan het pleidooi van Duitschland, door welk land een hartstochtelijk beroep op de vergadering wordt gedaan, om niet tot verhoging der tarieven te besluiten. Immers, zoo wordt aangevoerd, geeft de basis van den gouden frank al ruimte tot verhoging te over. Verhoging van het briefposttarief brengt noodzakelijkerwijs verhoging van het pakketposttarief met zich (eene meening nader door Zwitserland principieel bestreden), en bij de pakketposttarieven moet Duitschland noodzakelijk zijne equivalenten tot goudwaarde opvoeren, wegens de uitkeering van de aan andere administratiën toekomende kosten-vergoedingen, welke op goudbasis worden berekend. Daardoor dus zouden de tarieven worden opgevoerd tot een voor het oeconomische leven ondragelijke hoogte. Mede door Oostenrijk wordt tegen verhoging der tarieven gepleit.

De president van de vergadering vatte ten slotte de verschillende meeningen samen door het stellen van een viertal vragen:

1. Moet een tarief worden aangenomen, waarvan de bedragen niet nauwkeurig overeenstemmen? (d.w.z. waarvan de waarde in elk land verschillend is).

2. Als het Congres zich uitsprekt ten gunste van nieuwe tarieven, moeten deze dan worden beschouwd als maximumtarieven?

3. Is er aanleiding, een minimum vast te stellen?

4. Zoo ja, moeten dan als minima der tarieven de thans bestaande worden genomen, met hun tegenwoordige waarde?

Allé deze vragen werden bevestigend beantwoord. De in de volgende vergadering gehouden beraadslagingen over het bedrag der tarieven hadden een kalmer verloop, immers vast stond, dat de eenheid was prijsgegeven en elk land vrijheid zou verkrijgen, zijn tarieven te bepalen op de wenschelijk geachte bedragen.

Zonder groote belangstelling bij de stemming werd eene beslissing genomen tot vaststelling van de ta-

rieven op de hoogst voorgestelde bedragen. Het zijn de volgende:

Voor brieven: 50 centiemen voor het eerste gewicht van 20 gram, en 25 centiemen voor elk volgend gewicht van 20 gram of gedeelte daarvan;

voor briefkaarten: 30 centiemen;

voor drukwerken: 10 centiemen voor elk gewicht van 50 gram of gedeelte daarvan;

(voor het braille-drukwerk ten behoeve van blinden is een uitzonderingstarief vastgesteld van 5 centiemen per 500 gram of gedeelte daarvan).

Voor de toepassing van het artikel (6) regelende de tarieven in verband met dat, (het aangehaalde art. 12) betreffende de bepaling der equivalenten waren natuurlijk nieuwe bepalingen noodig, die de gewenschte vrijheid van handelen mogelijk moesten maken.

De meest belangrijke bepaling inzake de tarieven is dan ook in het „Protocole final” te vinden, waar staat vermeld:

„Chaque pays de l'Union qu'il ait ou non le franc pour unité monétaire, a la faculté de fixer dans sa monnaie intérieure; d'accord avec l'Administration des postes sus-sés, les équivalents des taxes prévues par la présente convention.”

„Ces équivalents ne peuvent pas être supérieurs au montant des taxes fixées par la présente Convention ni inférieurs au montant des taxes qui étaient en vigueur le 1er octobre 1920. Ils pourront cependant subir des modifications correspondant à la hausse ou à la baisse de la valeur de la monnaie légale du pays considéré, à condition de ne pas descendre en dessous des taxes adoptées lors de la mise à exécution de la Convention de Rome.”

Van eenheid in de tarieven zal geen sprake zijn.

De weergegeven bepaling moet alle heterogene elementen omvatten. Er zullen landen zijn, (Amerikaansche Staten en Britsche dominions) die hun tarieven niet wijzigen, landen, welke onmogelijk hun tarieven tot goudwaarde kunnen opvoeren, (Duitschland, Oostenrijk, Frankrijk) en landen, die van de rekbare bepaling gebruik maken, om door verhoging der tarieven hunne inkomsten te vermeerderen (Zweden, Zwitserland, Nederland).

Maar zeer wordt betwijfeld, of er eenig land zal zijn, dat in de naaste toekomst reeds zal overgaan tot vaststelling van zijn tarieven op de goudwaarde der toegestane maxima.

De groote verschillen, welke in de waarde van de tarieven zullen ontstaan, hebben het noodig gemaakt, in het „Protocole final” voorts nog de belangrijke bepaling op te nemen, dat gedwongen frankeering in het verkeer tusschen dié landen kan worden ingevoerd, waar het groote verschil in de waarde der tarieven het voor het publiek voordelig maakt, de stukken ongefrankeerd te verzenden. Bovendien kan door de landen, die zulks noodig achten, worden geweigend briefkaarten met betaald antwoord toe te laten.

Als, wat waarschijnlijk is, Zweden zijn tarief opvoert tot 40 öre, Duitschland zijn tegenwoordig tarief van 80 pfennig handhaaft, of dit hoogstens op 1 Mark vaststelt, dan wordt het duidelijk, hoe noodig een dergelijke bepaling is.

En ook wordt het duidelijk, hoezeer in de plaats van eenheid de meest mogelijke verscheidenheid is gekomen.

’t Is waar: het Congres te Madrid heeft den gouden standaard in theorie aanvaard en heeft daardoor medegewerkt tot herwinning van het verloren goed, eene herwinning, welke ook door de financieele Conferentie te Brussel als heilbrengend middel werd voorgesteld, maar tevens is getuigenis afgelegd van de volslagen wanorde, welke alom op monetair gebied heerscht en van de onmogelijkheid, om de theorieën van vóór den oorlog in toepassing te brengen.

Te Madrid zijn verschillende soorten franken-tarieven en franken-prijzen vastgesteld en er zullen evenzoo vele soorten van equivalenten komen.

Het equivalent van den gouden frank zal anders zijn voor de briefposttarieven dan voor de coupons-réponse, anders voor de pakketposttarieven, anders voor de afrekeningen.

Mogen bij het voortschrijden van den tijd de woorden in vervulling gaan, geschreven in de „Schöpfung“:

Verwirrung weicht — Und Ordnung keimt empor!
Den Haag. J. M. LAMERS.

OOSTENRIJKSCHE STAATSSCHULDEN.

Naar men weet, is in Zwitserland indertijd een beschermings-comité voor Oostenrijk-Hongaarsche staatsschulden opgericht, onder auspiciën van de Zwitserseche Bankiers-Vereeniging, welk comité zijn taak onmiddellijk zeer ernstig heeft opgevat. Er zijn dadelijk onderhandelingen geopend met de Regeeringen van de onderscheiden Staten der uiteengevallen vroegere Oostenrijk-Hongaarsche Monarchie, welke thans tot een gedeeltelijk doch poover resultaat hebben geleid. Uit de mededeelingen, welke ons ter beschikking staan, blijkt namelijk dat alleen Duitsch-Oostenrijk tot een regeling bereid werd gevonden; omtrent Hongarije, Tsjecho-Slowakije en Joego-Slavië is tot nu toe niets bekend gemaakt. Hoewel het succes derhalve slechts zeer gering mag worden genoemd, lijkt het ons dienstig hier ter plaatse één en ander omtrent den uitslag der onderhandelingen mede te deelen, wijl primo ook in ons land nog een zeker belang bij Oostenrijksche en Hongaarsche schulden bestaat en secundo omdat bij vroegere gelegenheden hier ter plaatse steeds melding is gemaakt van stappen, door buitenlandsche organisaties in de richting van schuldregeling genomen.

Blijkens de mededeelingen dan, door het Zwitserseche comité verstrekt, is het volgende met Duitsch-Oostenrijk overeengekomen:

a. Vervallen obligaties van oorlogsleeningen in het bezit van buitenlanders wonende in het neutrale of bevriende buitenland, worden door de buitenlandsche betaalkantoren (in Duitschland de Deutsche Bank en de Direction der Disconto Gesellschaft) aangekocht, voor zooverre het bewijs wordt geleverd, dat de stukken op den 9den September 1919 zich reeds in buitenlandsch bezit hebben bevonden. Het Zwitserseche Comité heeft ook pogingen aangewend een betaalkantoor in Zwitserland zelve te doen vestigen, doch is hierin niet geslaagd.

b. Vervallen obligaties van schulden van vóór den oorlog, zonder bepaald onderpand worden niet dadelijk betaald, doch Oostenrijk verklaart zich bereid, in afwachting van de definitieve verdeling dezer schulden onder de staten der voormalige Dubbel-Monarchie door de Commission des Réparations, 25 pCt. der gezamenlijke schulden bij de betrokken betaalkantoren als zekerheid te deponeren.

c. Vervallen obligaties van schulden van vóór den oorlog, met speciaal onderpand worden betaald, indien het pand-object geheel of voor het grootste gedeelte op Oostenrijksch gebied is gelegen. De betaling geschiedt in Duitsch-Oostenrijk, echter niet voor die stukken, die zonder contróle in het buitenland zijn gedeponerd en die derhalve bij verval bij de Duitsche betaalkantoren aangeboden kunnen worden. Het Oostenrijksche Ministerie heeft echter in uitzicht gesteld, dat de betaling van 1921 af ook in Weenen zal kunnen geschieden; een desbetreffend besluit is nog niet genomen.

Indien men de hier bereikte resultaten beschouwt, moet men wel tot de conclusie komen, dat de uitslag waarlijk niet de moeite en het vele werk loont, welke alle besprekingen, conferenties, enz. wel met zich gebracht moeten hebben. Het komt er op neer, dat van een bepaalde groep van schulden, waarvan de coupons ook al reeds ingekocht werden tot den koers van den dag, thans tevens de losbare stukken zelve verzilverd kunnen worden. Met het oog op verjaring is dit

natuurlijk wel een verbetering, hoewel het voor individueele bezitters er uiterst weinig toe doet, of zij, na al het verlies, dat zij reeds met de betrokken fondsen hebben geleden, ook nog het zeer kleine bedrag van het losbare stuk kunnen incasseeren. Met alle respect dan ook voor den inderdaad mooien arbeid van de Zwitserseche commissie komt het ons voor, dat bij de tegenwoordige verhoudingen in Oostenrijk en bij den actueelen lagen Kronenkoers het niet aanbevelenswaardig zou zijn ook voor andere landen dergelijke maatregelen te treffen. Zij brengen in ieder geval kosten mede, kosten, die niet in verhouding kunnen zijn tot de opbrengst. Een opzichte van ons land wordt dit duidelijk, indien men weet, dat, volgens de gegevens van het Ministerie van Financiën, het Nederlandsch bezit aan staats-obligaties der voormalige Dubbel-Monarchie op ultimo December 1912 302 millioen Kronen bedroeg. Natuurlijk is in dien tijd het bezit sterk vermeerderd. Statistisch is dit niet te bepalen, doch wij willen aan den ruimen kant blijven en een verdubbeling taxeeeren. Zoodat op dit oogenblik dan binnen de Nederlandsche grenspalen een totaal bedrag van 600 millioen Kronen zou worden gehouden. Hiervan komt natuurlijk slechts wederom een gering deel op die soort van schulden, die onmiddellijk betaald zouden worden bij verval, doch aannemende, dat het gansche bedrag hiervoor in aanmerking zou komen, dan zou dit voor geheel Nederland bij den tegenwoordigen Kronenkoers een totaal van slechts drie millioen gulden uitmaken.

Feitelijk bestaat er derhalve voor Nederlandsche houders slechts één belang: afwachten of wellicht betere tijden voor Oostenrijk zullen aanbreken. En in dit verband zou een eenvoudige registratie van het Nederlandsch bezit wel wenschelijk zijn, teneinde latere rechten ten opzichte van verjaring, e.d. te kunnen reserveeren. Dit zou dan kunnen geschieden door een aanmelding, b.v. bij het Ministerie van Financiën, eventueel door bemiddeling der bankinstellingen, welk Ministerie dan op zijn beurt bij de Regeeringen van de voormalige Oostenrijk-Hongaarsche Monarchie stappen zou kunnen ondernemen, teneinde de rechten der houders, ook na verjaring, geprolongeed te krijgen. Aan een dergelijken maatregel zouden slechts minieme kosten verbonden behoeven te zijn, waartegenover dan zou staan de kans op waarde-vermeerdering bij een eventuele stijging der wisselkoersen. Zooals het nu staat, geven reeds vele bezitters van vervallen coupons, uitgelote stukken, e.d. er de voorkeur aan hun bezit aan te houden met de mogelijkheid op verbetering, doch ook met de kans op verjaring, dan het luttele bedrag der opbrengst te incasseeren. Een regeling, als door ons hierboven genoemd, lijkt ons eenvoudiger uitvoerbaar en van grooter practisch nut dan het verkrijgen van de faculteit om fondsen, die anders niet betaald zouden worden, thans in de tegenwaarde van sterk gedeprimeerde Oostenrijksche Kronen te kunnen ontvangen.

S. BROUWER.

LONDENSCH E CORRESPONDENTIE.

De depressie in de nijverheid; export-credieten; een nieuw bankfaillissement; de handelsovereenkomst met Rusland.

Onze Londensche correspondent schrijft ons dd. 8 Januari 1921:

The one subject of absorbing interest is that of the industrial depression. The Cabinet sat on Christmas Day considering it, and called in Mr. Arthur Henderson and Sir Allan Smith, representing Labour and Capital respectively, to assist them. The result is that for some time we heard rumours that a scheme was being devised by which each industry was to bear the burden of its own unemployed. This has now turned out to be nothing but the suggestion that in every industry there should be a sharing out

of the work available: in other words, the system of organised short time, such as the cotton industry has been accustomed to for years, should be applied all round. At the same time the Government was to set up two Committees: one to consider relief measures of immediate utility: the other to consider the general problem of the causation of the unemployment and cyclical fluctuations in prosperity. A Committee of Investigation had in fact been asked for by the Special Congress of the Labour Movement which met on Wednesday last week. That Conference in addition pressed for the recognition of the „right to work“: if work were not provided, then it was the duty of the State to give allowances on a generous scale. Further the Conference regarded the present position as largely due to the vacillating foreign policy of the Government, and demanded immediate trade with Russia and the extension of credits to Central Europe. It recognised that the breakdown in international trade was the main cause of the impasse: a recognition which unfortunately does not prevent a good many Labour Leaders being at least as inclined to exclude the products of other countries, when these compete with the products of their own industries, as any capitalist.

When the Government announced its scheme at the end of last week, it was met by disfavour by the workers. The idea of sharing work has now been definitely rejected by the Workers' Organisations, and the labour press is vehement against it. The argument is that a very large number of men are underemployed already, so that it is not easy to see how their hours can be still further reduced without a serious infraction of the Standard of Life of the whole working class. The suggestion that workers should submit to a reduction of wages is equally rejected. We have in fact a serious cleavage on class lines. The workers want the cost of relief to be carried by the taxpayer: the latter, poor man, of course wants short time, because to some extent it would relieve him of his burden. Meanwhile, the prominence which is being given by the Press to the statement that the Norwich Guardians of the Poor have been forced by the threat of „direct action“ to give relief on lines which mean a huge burden to the local ratepayers, is not exactly an encouragement for the workless to suffer in silence.

There has been another conflict between the police and the unemployed in North London, but on the whole the attitude of the men is not all violent, though the distress must, unfortunately, be very great in certain districts.

Little is now heard of the building trades scheme which the Government brought up so prominently in the Debate on Unemployment before the adjournment. Certainly, there are a large number of men out of work in the trade, and it seems the universal opinion that the scheme will not be accepted by the unions. There may be a ballot, in which case it is said that there will be an overwhelming vote for rejection. The Building Trades Federation is said to be preparing counter-proposals, to include a Government programme of work for a period of five years, and full payment for wet times.

In the coal mining industry, also, things are by no means bright. The predictions of the economists have once again proved correct. Your readers will remember that during the negotiations before the strike, Prof. Canman warned the Government in a letter to the „Times“ that to increase the pay as the output increased collectively would prove financially unsound. It now appears that the slump in export prices and the increased output from the mines together with the bigger wages that the men are drawing is increasing the labour cost of coal so much that it is doubtful whether the owners will be able to carry on unless the domestic

price of coal is increased again. It is of course more than doubtful whether industry could possibly stand a further $\frac{3}{10}$ per ton, which is the figure suggested in certain quarters. The only hope is that the Conference which is now discussing the future of the wage system in the coal industry will be able to come to some sort of an agreement which will not involve the difficulties of the present position.

The question of export credits is a good second best to the question of unemployment, and is, of course, intimately connected with the latter. The constant references in the Press are somewhat confusing, for there are at least five distinct sets of solutions which are being discussed by the Government. These are shortly as follows:

1. There is the Government's own Export Credits Scheme. It seems to be fairly universally agreed that this is not successful in its present form.

2. There is the Ter Meulen-scheme, as amended by the League of Nations.

3. There is the Fountain Scheme, which proposes to use the Government's promise of £ 26 millions as the basis of scheme of export credit insurance. A new syndicate is to be given a guarantee of £ 13 millions in order to start operations as soon as the Insurance Companies are prepared to come in. At present the representatives of the Companies who are attending the Conferences do not bind their concerns, and it is understood that some companies are prepared to go very much further than others.

4. There is credit insurance pure and simple, run as a commercial proposition, either in connection with the Ter Meulen-scheme, or separately.

5. There is the Harvey Scheme, which proposes to settle the problem by a reorganisation of the European currency situation, beginning with the creation of an Anglo-Austrian Privileged Note Bank.

6. There are the schemes for the organisation of barter, associated with the group headed by Sir Charles Sykes. As a matter of fact, something has been done in this direction in the shape of a Wool Export Corporation, which is intended to clear the great stocks of piece goods which are now a deadweight in the woolen industry.

Apart from this, the possibility of exports of raw wool, under the aegis of the International Relief Commission at Paris is also being discussed. But this proposal is by no means so popular: it is already being argued that it is much better to export the finished article than to allow the raw material to go.

The Wool Federation has now consented to the scheme of a Wool Relation Syndicate, to take over one half of the holdings of the British Government and the Australian clip. The proposal was not at all popular at first in Bradford, but has been consented to in the hope that the scheme has been so modified that the danger of artificial prices has been overcome. The reserve prices at the next sales in London are to be such as to give some hope that the market will buy.

All this gives one the impression that something will really be done to relieve the conditions on the Continent. Unfortunately, each step forward in this direction is accompanied by disturbing symptoms. Next session we are to have our anti-dumping bill: to day the head of the Cunard has been trying to make our flesh creep by talking of potential German competition in merchant shipping. A London evening paper placards the streets with „Germany grabbing our Trade“. It rather looks as if we could do nothing except help the Continent, but every time a Continental Industry raises its head we are to crush it by prohibiting import because it produces something we want in the next war, or because the Exchange is in our favour, or something equally damning. It really is time that people made up their minds what they want, and not hunt with the hounds and run with

the hares in this absurd fashion, which only increases our reputation for being the worst hypocrites in the world.

The failure of Farrows Bank has had the effect of greatly stimulating the interest of the great Joint Stock Banks in the small depositor. At least three of the „Big Five” have now announced that they are willing to receive time deposits from £ 1 upwards, on the same terms as larger deposits.

Yesterday the British American Continental Bank suspended payment. This relatively small concern was formerly known as Hannevig's Bank, and has deposits of £ 788.000: a paid up capital of £ 313.000. Its bills discounted for customers came to £ 260.000 and it had advanced £ 661.000. The failure is due to the failure of a New York customer, on whose behalf payments had been made in Berlin. It is said officially that the Bank will be able to meet its depositors' claims in full. Some well known names are on the Board, but the failure has not caused any sensation. The great strength of the British Joint Stock Banks comes in the announcement of the sums which these banks are putting to depreciation and are carrying forward.

The Russian Trade Agreement remains as mysterious as ever. Mr. Krassin leaves for Moscow, but will he ever return? In the middle of the week, the „Times” published what purported to be an agreement for the creation of an Anglo-Russian Corporation, with a capital of £ 10 millions. Trade was to be conducted through this concern, of which any firm that liked could become a member, and which was to earn its profits, presumably by commissions for the trade done. Next day, both sides disavowed the scheme. The whole trouble is now over political matters: the wretched question of who is propagating most against the other and in what parts of the world this shall be forbidden are the subjects of the latest notes of the new Foreign Offices. The mere economist does not know which side to be most annoyed with over this side of the matter. It is quite clear that extravagant hopes are being based on the conclusion of this agreement by the Labour Party. On the purely commercial side, the obstacles are the price which is to be paid for gold, secondly, the recent judgment. Will the conclusion of this agreement be regarded by the Courts as equivalent to recognition or not? Is there anything to export even if the Courts are willing to reverse the judgment? These are really vital matters, and if we get agreement on them, we can leave propaganda out of account.

The Stock Exchange is enjoying, if not a minor boom, at any rate much smoother times than anyone would have anticipated a few days ago. There has been a distinctly rally in Government stocks of all kinds, and even the industrials are regaining some strength. There seems to be much astonishment over this improvement: but surely with dividend payments being made some improvement was to be looked for?

I append the figures for the Bank of England and the Currency Issues for the last three weeks:

	22/12/20	29/12/20	5/1/21
Publ. Dep. £ 5.630.750 dec. £ 534.933 inc. £ 2.414.478 inc.			
Other Dep. „ 9.960.558 inc. „ 39.524.024 inc. „ 20.567.059 dec.			
Gov. Sec. „ 55.000 inc. „ 30.687.096 inc. „ 18.103.967 dec.			
Other Sec. „ 6.707.569 inc. „ 7.113.784 inc. „ 1.299.120 dec.			
Reserve „ „ 2.396.349 dec. „ 2.237.727 inc. „ 1.299.280 inc.			
Circulat. „ 3.345.850 inc. „ 1.731.090 dec. „ 1.281.890 dec.			
Coina. Bull. „ 949.501 inc. „ 506.637 inc. „ 17.390 inc.			
Currency Notes.			
	22/12/20	29/12/20	5/1/21
Net circulation .. £ 365.4	£ 364.9	£ 357.9	
Increase or decrease „ 9.06 inc. „ 0.6 dec. „ 0.7 dec.			

The Reserve against the Currency was increased on the first of these dates by the addition of £ 700.000 of Bank of England Notes.

The total circulation on the last return of the year was thus:

Bank of England Notes	£ 132.85	£ 41.00 inc. over last year
Less Notes in Curr. Act.	„ 19.45	„ 15.45 increase
	£ 113.40	£ 25.55 increase
Currency Notes	„ 364.92	„ 6.07 increase
	£ 478.32	£ 31.62 increase
Gold at Bank	£ 128.27	£ 36.93 increase
Gold at Treasury	„ 28.50	—
	£ 156.77	£ 36.93 increase
Net Fiduciary Circulat.	£ 321.55	£ 5.31 decrease
Notes not Cancelled ..	„ 2.70	„ 2.70

AANTEKENINGEN.

De waardedaling van het geld en de wijziging in het karakter van preferente aandelen in Duitschland. — Over het verband tusschen deze twee verschijnselen bevat de Frkf. Ztg. van eenige dagen geleden een belangwekkend artikel, waaraan het volgende is ontleend.

Vroeger hadden de pref. aandelen hun ontstaan meestal te danken aan een reconstructie, waarbij een prikkel tot het verstreken van nieuw kapitaal geschapen werd door het uitgeven van aandelen met bijzondere rechten ten aanzien van hoofdsom en uitkeering, of aan den wensch, het kapitaal eener goed renderende onderneming niet te verwateren.

De behoefte, zich tegen buitenlandsche invloeden te beveiligen leidde er toe het preferente aandeel een beschermend karakter te geven door er een meervoudig stemrecht aan te verleenen. Zoo gaf de Hapag 5 miljoen pref. aandelen uit met 30-voudig stemrecht, die tegenover het kapitaal van 180 m. Mk., dus een stemmenwaarde van 150 miljoen Mk. vertegenwoordigen. De leiding van de Hapag ruidde ze tegen een post aandelen van een bevriende groep.

Speddig kwam men echter tot de conclusie, dat op deze wijze ook binnenlandsche controle gemakkelijk kon worden geweerd of verkregen en dat het bezit van een post pref. aandelen met meervoudig stemrecht een controleerende groep van de noodzaak bevrijdde, groote bedragen vast te leggen in een aantal gewone aandelen, dat de controle verzekert. Dit leidde tot een berooving der gewone aandeelhouders van hun rechten en onder invloed van de hierop uitgeoefende critiek werden bepalingen opgenomen, dat het meervoudig stemrecht alleen uitgeoefend zou mogen worden, wanneer het besluiten betreft, waarbij werkelijk het voortbestaan van het Duitsche karakter van de onderneming betrokken is. Een dergelijke begrenzing blijft steeds echter min of meer vaag.

De critiek nam sterk toe, toen het afwerpen van binnenlandsche invloeden steeds meer doel van het pref. aandeel werd en het meerderheidsbeginsel van het Deutsche N.V.-recht meer en meer in de knel kwam. De Frkf. doet een voorstel de uitoefening van het meervoudig stemrecht op te dragen aan Staatsorganen, of daarmee verwante lichamen, waardoor het beperkt zou blijven tot den afweer van buitenlandsch gevaar.

Daar het niet onwaarschijnlijk is, dat de Deutsche rechtbanken het berooven der gewone aandeelhouders van hun rechten in strijd met de goede zeden zullen vinden, zien we hier en daar reeds terugkeer (bijv. bij de Hapag) naar het enkelvoudig stemrecht, waardoor echter het uitgegeven bedrag der aandelen geweldig stijgt, om effect te kunnen sorteerden.

In de derde plaats bleek het preferente aandeel het middel tot aanpassing van het eigen kapitaal aan de veranderlijke geldwaarde. Waar de mogelijkheid op prijsdaling en stijging der waarde van de Mark niet uitgesloten is, moet het gevaarlijk geacht worden voor de rentabiliteit in de toekomst, het gewone aandeelenkapitaal uit te breiden tot de thans vereischte grootte. Door het scheppen van aflosbare preferente aandelen wordt dit gevaar omzeild.

Op dit gebied heeft zich echter een weinig wenschelijke noviteit voorgedaan, nl. het preferente aan-

deel, na een zeker aantal jaren, ter keuze van een toekomstige aandeelhoudersvergadering amortiseerbaar of converteerbaar in gewone aandelen. Als voorbeeld wordt gegeven een 6 pCt. pref. aandeel van de Voigt en Haeffner A.G. in Frankfurt a.M. Overtreft het dividend 6 pCt., dan zijn gewone en preferente aandelen gelijkgerechtigd. Vanaf 1 Januari 1924 kan de vennootschap de pref. aandelen geheel of in series à 115 pCt. amortiseeren, dan wel ze goedkoop inkoopt, of ze in gewone aandelen (tegenwoordige koers \pm 325) omzetten. We hebben hier dus te doen met een aandeel met in de maaste toekomst hooge dividendvooruitzichten, doch waarvan de toekomstige waarde hoogst onzeker is.

Verkoop van Fransche Regeeringsschepen. — Ook in Frankrijk gaat zich de Staat van zijn schepenbezit ontdoen. Het Centraal Reederscomité heeft onlangs beraadslaagd naar aanleiding van de naderende likwidatie der Staatshandelsvloot en heeft naar vernomen wordt in overweging gegeven, dat:

1. alle koopvaardijsschepen, den Staat toebehoorend, publiek behooren verkocht te worden, een inzetprijs behoort vastgesteld en van te voren gepubliceerd te worden.

2. alle toekomstige koopers in drie klassen verdeeld moeten worden.

a. Fransche reeders, die oorlogsverliezen leden, waarvoor nog geen compensatie werd ontvangen.

b. Fransche reeders of scheepvaartmaatschappijen, in Frankrijk geregistreerd, hun hoofdkantoor in Frankrijk hebbende en onder de Fransche wet vallende.

c. vreemde reeders of scheepvaartmaatschappijen, aan wie vergunning tot aankoop verleend zou worden, nadat aan de bovengenoemde twee categorieën een voorkeursrecht is gegeven, in de gegeven volgorde.

3. betaling zal geschieden in termijnen, verdeeld over vijf jaar, met het recht van verwroegde betaling.

4. de Staat het recht zou hebben een deel van de laadruimte te reserveeren in de aldus verkochte schepen, voor het vervoer van regeeringsgoederen.

Men zegt dat de Minister van Financiën een voorstander is van den verkoop in 't groot der schepen, maar van sommige leden der Regeering wordt beweerd, dat zij de voorkeur geven aan een „régie intéressée”, waarbij de eigenaars de schepen beheeren onder Staatstoezicht.

De totale tonnenmaat van de Staatsvloot is 800.000 ton, waarvan de Regeering ongeveer 400.000 kan verkopen, het overschot bestaande uit schepen door de voormalige vijanden overeenkomstig het Vredesverdrag uitgeleverd. Van de schepen, voor verkoop beschikbaar zijn 174.182 ton houten schepen, sleepbooten en lichters 29.613 ton, zoodat er voor stalen stoomschepen ongeveer 200.000 ton overblijft. Wat de houten schepen betreft, dit zijn voornamelijk in de Vereenigde Staten gebouwde hulpschoeners en het is de vraag, of er eenige vraag naar hen zal bestaan, aangezien hun zeewaardigheid twijfelachtig is. Of de vraag naar de overige schepen van dien aard zal zijn, dat een beschermende regeling, als ontworpen, voor de Fransche koopers noodig is, mag wellicht ook ernstig betwijfeld worden.

De Vereenigde Staten, Engeland en de olievelden van Mesopotamië. — Gelijk bekend is men het in de Vereenigde Staten niet eens met de toepassing door Engeland van het mandaatrecht ten aanzien van Mesopotamië gegeven, hetgeen reeds tot eenige nota's uit Washington aanleiding heeft gegeven. De laatste en de meest recht op het doel afgaande is die van 20 November 1920, waarvan de korte inhoud reeds in de pers de ronde deed en die wij thans in haar geheel in de „Petroleum Times” van eenige weken geleden aantreffen.

De nota vangt aan met o.m. te constateeren, dat de Britsche regeering heeft verklaard het geheel eens

te zijn met de verschillende voorstellen in de nota der Vereenigde Staten van 12 Mei 1920 geformuleerd, die essentieel zijn, om een praktische verwezenlijking van het beginsel der gelijke behandeling te verkrijgen. Verder wordt in het volle besef van de goede trouw der Britsche regeering haar mededeeling aanvaard, dat de gedurende den oorlog plaatsgevonden hebbende exploitatie door de Regeering voor zuiver militaire doeleinden geschiedde en dat daarbij geen particuliere belangen betrokken waren. Met instemming wordt de mededeeling van de Engelsche regeering begroet, dat de natuurlijke hulpbronnen van Mesopotamië ter beschikking van den toekomstigen Arabischen Staat gesteld zullen worden, die hierover de vrije beschikking zal hebben en in het bijzonder dat het verre buiten de bedoeling van den Mandataris ligt, eenig monopolie of bevoorrechte positie ten eigen bate te vestigen.

De regeering der Vereenigde Staten stelt evenzeer op prijs, dat haar inzicht gedeeld wordt, dat de mérites van alle aanspraken op concessies, die men zegt voor den oorlog verkregen te hebben, behoorlijk moeten worden vastgesteld, vóór erkenning van zulke concessies zal kunnen worden toegestaan.

Na deze inleiding volgt dan even verder:

Ik behoef er nauwelijks nog op te wijzen, dat de Regeering der Vereenigde Staten voortdurend met klem heeft betoogd, dat het van het uiterste belang is voor den toekomstigen wereldvrede, dat vreemd grondgebied, dat als een gevolg van den oorlog met de Centrale machten is overgegaan, op zoodanige wijze in bezit gehouden en bestuurd behoort te worden, dat gelijke behandeling voor den handel en de burgers van alle volken verzekerd wordt. Inderdaad was het in vertrouwen, dat op dat punt overeenstemming zou worden verkregen en onder uitdrukkelijke overweging hiervan, dat de Vereenigde Staten overreed werden, dat het verkrijgen onder mandaat van zeker vijandelijk gebied door de overwinnende mogendheden, overeenkomstig de belangen van de wereld zou zijn.

De Vereenigde Staten nemen dienovereenkomstig aan, dat de Engelsche verklaring, dat de mandaat-ontwerpen voor Mesopotamië en Palestina voorbereid zijn ten einde gelijke behandeling van den handel en de burgers van alle Staten, die leden van den Volkenbond zijn, te verzekeren, niet inhoudt dat de V. S. uitgesloten zullen worden van de voordeelen van de gelijke behandeling.

Nogmaals wordt dan even aangestipt de eensgezindheid ten aanzien van den inhoud der nota's van 12 Mei en 28 Juli door de V. S. aan Engeland gericht. Dan volgt echter:

Maar kunnen niet meegaan ten aanzien van hetgeen in § 15 van uw nota (van 9 Aug. 1920) wordt uiteengezet, n.l. dat de voorwaarden der mandaten alleen behoorlijk besproken kunnen worden in den Raad van den Volkenbond en door de onderteekenaars van het Covenant. Zoodanige bevoegdheden, als de geallieerde en geassocieerde mogendheden genieten of uitoefenen mogen bij het vaststellen van den regeeringsvorm in de onder mandaat staande gebieden, zijn voor hen een direct resultaat van den oorlog tegen de Centrale mogendheden. De V. S. kunnen als partij bij dat conflict en als medewerkers aan den gunstigen afloop, welke der geassocieerde regeeringen ook, de kleinste niet minder dan zichzelf, niet beschouwen uitgesloten te zijn van de beraadslagingen over welke ook van zijn gevolgen, of van het deelen in de rechten en voorrechten, verkregen onder de mandaten, bedoeld in de Vredesverdragen.

Als direct belanghebbende bij de voorwaarden, die de mandaten zullen bevatten, wordt vervolgens door de V. S. verzocht, de ontwerpen, alvorens ze ter goedkeuring aan den Raad van den Volkenbond voor te leggen, ook eerst aan hen te zenden, terwijl in overweging wordt gegeven, een zoo ruim mogelijke openbare bespreking mogelijk te maken.

Het kan niet worden ontkend, dat de hulpbronnen, waarvan het bestaan wordt gemeld, de openbare meening van de V. S., Groot-Brittannië en andere landen belang hebben ingeboezemd als een mogelijk voorwerp van economischen strijd; daarom worden zij een in 't ooglopende illustratie van dat soort economische vraagstukken, met

het oog waarop het mandaatbeginsel speciaal werd ontworpen en inderdaad een bijzonder goede toetssteen voor de goede trouw van landen, die hun instemming met het beginsel betuigd hebben. Dit beginsel werd aanvaard, in de hoop, in de toekomst, die internationale geschillen te vermijden, die voortvloeien uit den wensch, de uitsluitende controle van de hulpbronnen en markten van geannexeerde gebieden te verkrijgen. Om een enkel voorbeeld aan te halen: wegens het tekort aan petroleum, haar regelmatig toenemende beteekenis en de voortdurende noodzaak den wereldvoorraad aan te vullen door de latente voorraden van onontgonnen gebieden aan te spreken, is het van het hoogste belang op de petroleumrijverheid de meest vooruitstrevende beginselen toe te passen, door de volken erkend als geschikt voor de vreedzame bevordering hunner economische betrekkingen.

Deze Regeering stuit op moeilijkheden, wanneer zij de speciale regeling, waarnaar in §§ 18 en 19 van uw nota wordt verwezen en openbaar gemaakt in de z.g. San-Remo Petroleum-overeenkomst, in overeenstemming wil brengen met uw verklaring, dat de aardolie-bronnen van Mesopotamië en vrijheid van handelen met betrekking tot deze waarborgd zijn aan den toekomstigen Arabischen staat, die tot dusverre nog ongeorganiseerd is. Verder is het moeilijk, deze speciale regeling te doen harmonieëren met uw verklaring, dat aanspraken op grond van concessies voor deze bronnen in den toestand van voor den oorlog blijven en desondanks bij het vestigen van den Arabischen Staat, op billijke wijze overwogen zullen worden, zooals door Z.M. regeering beloofd.

Deze regeering heeft in dit verband kennis genomen van een openbare verklaring van Z.M. Minister, belast met de Petroleum-aangelegenheden, hierop meerkomende, dat de overeenkomst van San Remo gebaseerd was op het beginsel, dat de concessies door de vroegere Turksche Regeering verleend, gehonoreerd moeten worden. Zij wil echter niet aannemen, dat Z.M. Regeering er reeds toe overgegaan is, een oordeel uit te spreken, over de geldigheid van aanspraken uit concessies in de betrokken streken en geldigheid toe te kennen aan sommige dezer aanspraken, die schijnbaar geheel het Mesopotamisch gebied omvatten. Inderdaad leest deze Regeering uit uw nota een ontkenning, dat reeds stappen gedaan zijn en een ontkenning van een plan zulke stappen te doen, als *ex parte* en prematuur zijn. In dit verband mag ik wellicht opmerken, dat de door deze Regeering ontvangen inlichtingen er op wijzen, dat vóór den oorlog de Turksche Petroleum Maatschappij, om naar een bepaald geval te verwijzen, in Mesopotamië geen rechten op petroleumconcessies of op aardolie-exploitatie bezat en met het oog op uw verzekering, dat het niet in de bedoeling ligt van de mogendheid, die het mandaat uitoefent, ten eigen bate een soort monopolie te vestigen, valt het mij eenigermate moeilijk de bepaling van de overeenkomst van San Remo te verklaren, dat iedere particuliere petroleummaatschappij, die mogelijkwijs de Mesopotamische velden zal ontginnen, „onder permanente Britsche controle zal staan.”

Vervolgens wordt dan nog tegenover een Britsche toespeling op de suprematie der V. S. ten aanzien der petroleumproductie betoogd, dat deze slechts één twaalfde van de petroleumbronnen van de wereld bezitten en dat uit de petroleumbronnen van geen enkel ander land in die mate geput is ten einde in buitenlandsche behoeften te voorzien, als uit die der V. S. Het algemeen erkende feit, dat een petroleumtekort bestaat, maakt de ontwikkeling der petroleumbronnen der wereld, waar deze ook gevonden worden, zonder hierbij iemand te bevoordeelen, noodzakelijk.

Naar de „Economist” van 25 Dec. l.l. mededeelt, zal de Britsche regeering hierop binnenkort uitvoerig antwoorden. Klaarblijkelijk is het antwoord, zooals het blad opmerkt, echter al gegeven door den President van de Anglo-Persian Oil Cy. op de jaarvergadering dezer maatschappij, gehouden 20 Dec. l.l. Het laat aan duidelijkheid niets te wenschen over:

Zooals ik reeds in deze rede opmerkte — aldus Sir Charles Greenway — blijven onze betrekkingen met de Perzische regeering bij voortdurend van den meest hartelijken aard. De ongeordende toestanden, die geheerscht hebben in Noord-Perzië en in Mesopotamië hebben in geenerlei opzicht het werk op onze terreinen beïnvloed, die, zooals gij weet, gelegen zijn in Zuid-Perzië, dicht bij de Perzische Golf, maar zij hebben proefboringen, die wij bezig waren uit te voeren op het Perzische grondgebied, grenzende aan Mesopotamië,

eenigszins gehinderd. De toestand in Noord-Perzië is, zooals gij allen weet, uiterst critiek op dit oogenblik, maar ik heb er alle vertrouwen in, dat de Mejliiss spoedig de Anglo-Perzische overeenkomst zullen ratificeren¹⁾ en dusdoende hun Regeering in staat zullen stellen, de gevaren af te weren, die nu dat deel van Perzië bedreigen.

Wat Mesopotamië betreft, zult gij uit de Pers vernomen hebben van het geschil, dat bestaat, ten aanzien van de olie-concessies, die voor den oorlog door ons en anderen van de Turksche regeering verkregen werden. De Vereenigde Staten hebben, hetgeen zeer te betreuren valt, een diplomatieke kwestie van deze zaak gemaakt, op grond hiervan, dat de erkenning dezer rechten het binnenhalen van een politiek der gesloten deur zou beteekenen, inbreuk makend op het mandaatbeginsel. Het doel van deze agitatie is duidelijk, maar het is voor ons in dit land moeilijk te begrijpen, hoe zulk een klaarblijkelijk onjuiste bewering den diplomatieken steun van de regeering der Vereenigde Staten kan ontvangen en ik voel, dat het mijn plicht is, zoowel als die van elk loyaal Britsch en Amerikaansch onderdaan, te trachten de wolk van verkeerde begrippen te verdrijven, die om dit onderwerp gevormd is door courantschrijvers en anderen, zoodat bij de burgers der beide natien geen twijfel meer behoeft te bestaan ten aanzien van het wezenlijke geschilpunt. Dit punt is wel een zeer eenvoudig.

Het is een welbekende regel bij de elkaar opvolgende Staten, dat de staat, die vreemd grondgebied erft, de voordien verkregen rechten van particuliere eigenaars moet erkennen. De Standard Oil Company maakt aanspraak op zekere olieconcessies, die zij voor den oorlog in Palestina verkregen moet hebben en die, zooals iedereen tegenwoordig weet, even waardevol kunnen blijken als de Mesopotamische concessies. Evenzoo verkregen wij en personen van andere nationaliteit voor den oorlog concessies in Mesopotamië en in andere deelen van het vroegere Turksche rijk. Al deze rechten zullen noodzakelijkerwijs erkend moeten worden, voor zoover er geen vijanden bij betrokken zijn, door de regeering, Arabisch of hoe zij zijn moge, die eventueel het bestuur van de mandaatgebieden op zich neemt, tenzij natuurlijk de bolsjewistische beginselen te humen aanzien gehuldigd worden. Er is hier geen sprake van een voor Amerika „gesloten deur”, maar geheel het tegendeel. Indien de concessies van de Standard Oil Cy. in Palestina erkend behooren te worden — en ik heb geenerlei aanwijzing bespeurd, dat zij eenig verlangen vertoont hen te laten varen — moeten onze concessies en die van personen van andere dan vijandelijke nationaliteiten in het voormalige Turksche rijk evenzeer erkend worden. Anders handelen zou het aanvaarden van de „gesloten deur” politiek beteekenen ten bate van Amerika en tegen Britsche en andere nationale belangen. Dit doet is ongetwijfeld hetgeen zij beoogen, die de agitatie steunen, gegeven de krachtige oppositie, die zij hebben georganiseerd in deze en andere richtingen, tegen de pogingen van dit land, zich voor zijn olievoorziening meer onafhankelijk te maken van door buitenlanders gecontroleerde ondernemingen. Maar men kan moeilijk gelooven, dat de monopolistische bedoelingen, die achter deze agitatie zitten, den steun van het Amerikaansche volk in zijn geheel kunnen ontvangen, of dat het zou worden toegelaten, dat deze bedoelingen ook maar voor een oogenblik de vriendschappelijke betrekkingen tusschen beide landen zouden verstoren. Ik ontving maar aanleiding van dit onderwerp korten tijd geleden een kort bezoek van den heer Bedford, het hoofd van de Standard Oil Cy, den avond voor zijn vertrek naar de Vereenigde Staten en madat ik hem het misverstand, dat aan Amerikaansche zijde bestond ten aanzien van de beweerdde „gesloten deur” politiek in Mesopotamië had uiteengezet, scheen hij, het is mij een reden tot verheuging dit te mogen zeggen, geheel tevreden gesteld te zijn en gaf mij de verzekering, dat hij het als zijn eersten plicht bij aankomst in Amerika zou beschouwen, te trachten, het ongelukkige misverstand uit den weg te ruimen, dat op dit punt tusschen de beide landen bestaat, een belofte, die ik binnenkort vervuld hoop te zien, omdat ik overtuigd ben, dat de heer Bedford, die iemand is met een breeden kijk op de dingen, zelf dit land goed gezind is en geen oogenblik eenige zelfzuchtige politiek zou ondersteunen, die waarschijnlijk ontstemming tusschen de landen zou veroorzaken. Het verheugt mij zeer te bespeuren, dat de heer Powell, het hoofd van de Anglo-American Oil Company, de Engelsche dochtermaatschappij van de „Standard”, in een rede, die hij onlangs

¹⁾ Verg. pag. 725, 1064 en 1114 van den vorigen jaargang.

te Barrow hield, ook de meening uitsprak, dat vanzelfsprekend geen land in staat was de olievoorraden der wereld te monopoliseeren. Op grond van deze gezaghebbende uitlatingen van twee der voornaamste vertegenwoordigers van Amerikaansche olie-belangen, meen ik, dat we aan mogen nemen, dat het geprikkelde gevoel, dat, naar ik zeer betreur, ten aanzien van deze kwestie in Amerika is opgewekt, geen ernstigen grondslag heeft en dat het, gelijk vele andere kleine misverstanden tusschen de twee landen, spoedig, zooals het verdient, in vergetelheid zal verzinken.

Voor ik van dit onderwerp afstap, zou ik gaarne nog willen ingaan op het pathetische verhaal, dat dezer dagen in de pers gedaan werd van de enorme opofferingen, die de Vereenigde Staten zich getroost hadden door zichzelf te aderen — niet zonder waardevolle belooning, zooals hier in herinnering gebracht mag worden — door het uitputten van hun oliereserves ten bate van de rest van de wereld. Dit werd als grondslag genomen om het recht van Amerikaansche producenten op hun deel van toekomstige olievelen buiten de Vereenigde Staten te betoogen naast de enorme velden, die zij reeds in de V. S. en elders bezitten. Het zal mij nu verwonderen, wanneer wij dergelijke eischen door de Bolsjewiki gesteld zullen zien worden ten aanzien van de olie aan andere landen vanuit Bakoe geleverd gedurende de laatste 30 of 40 jaar, en door de goudproducenten in Zuid-Afrika en zelfs door onze eigen mijn-eigenaars voor het goud en de steenkool, waarvan zij zichzelf ontdaan hebben — ten bate van de rest van de wereld. Maar ik stel er prijs op, er op te wijzen, dat de eischen, aan de Amerikaansche reserves gesteld, evenveel geremd zullen worden en inderdaad veel meer, indien deze buitenlandsche gebieden geëxploiteerd worden door Britsche, Fransche of andere onderdanen, dan wanneer zij door Amerikanen worden geëxploiteerd. Ik behoeft de redenen hiervoor niet aan te geven; ze zijn duidelijk. Het eenige verschil is, dat in het laatste geval, Amerika nog zijn 80 à 85 pCt. van den olievoorraad der wereld zou beheerschen en de rest van de wereld nog afhankelijk zou blijven van het huidige monopolie.

Niemand kan redelijkerwijs iets inbrengen tegen de Amerikaansche producenten, als zij een behoorlijk deel van den wereldvoorraad opeischen. Maar ieder ander land heeft het recht bezwaren te maken tegen hun eisch van een permanente 80 à 85 pCt. van den wereldvoorraad en hun de oppositie zeer kwalijk te nemen, die zij voeren tegen de pogingen van Groot-Brittannië en andere landen, om zich een behoorlijk aandeel in deze voorraden te verzekeren, en één, meer naderende tot hun eigen behoeften. Het mandaatbeginsel maar voren te schuiven ter ondersteuning van monopolie en verbeurdverklaring van verkregen rechten is het parodieeren van al hetgeen het mandaatbeginsel bedoelt en van de beginselen, die de rest van de wereld door den Volkenbond tracht ingang te doen vinden.

Het is wel merkwaardig, dat Sir Greenway, met instemming kennis nemende van de uitlating van den heer Powell, dat monopoliseeren der olievoorraden niet mogelijk is, even daarna te veld trekt tegen het monopolie der Vereenigde Staten. De „Economist” merkt nog op, dat deze uiteenzetting mogelijk onvolledig is; bekend is n.l. dat men in de V. S. verontrust is, doordat Britsche maatschappijen op groote olievelen in Midden- en Zuid-Amerika de hand hebben gelegd en doordat de Carranzistische Grondwet wel eens madeelig kon zijn voor de in Mexico bestaande Amerikaansche belangen.

In de rubriek „Overzichten” vindt men het „Cacaobericht 1920” van den makelaar S. W. Hoekstra te Amsterdam opgenomen.

ONTVANGEN:

Grafische voorstelling van de wisselkoersen der voornaamste landen in Nederland gedurende 1920, samengesteld door de Nederlandsche Handelmaatschappij, Agentschap Rotterdam.

Verslag omtrent Handel, Nijverheid en Scheepvaart van Nederland gedurende 1919, No. 3 van de Verslagen en Mededeelingen van de afdeling Handel van het Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel, 's-Gravenhage 1920.

Enquête sur la production I, Mémoire introductief, uitgegeven door het „Bureau International du Travail”. Parijs 1920.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. (Disc. Wissels. 4½ 1 Juli '15)	Zweeds, R.ksbk 7½ 16 Spt. '20
Bk. (Bel.Binn.Eff. 5½ 19 Oct. '20)	Bk.v. Noorw. 6-6½ 18 Dec. '19
Bk. (Vrsch.in R.C. 6½ 19 Oct. '20)	Zwits. Nat. Bk. 5 21 Aug. '19
Bk. van Engeland 7 16 Apr. '20	Belg. Nat. Bk. 5½ 28 Apr. '20
Duitsche Rijksbk. . 5 23 Dec. '14	Bank v. Spanje 6 4 Nov. '20
Bk. van Frankrijk 6 8 Apr. '20	Bank v. Italië . 6 20 Mei '20
Oogstn. Hong. Bk. 5 12 Apr. '15	F. Res. Bk. N.Y. 6-7 4 Juni '20
Nat. Bk. v. Denem. 7 19 Apr. '20	Javasche Bank 3½ 1 Aug. '09

OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen	Berlijn	Parijs	N. York
	Part. disconto	Prolongatie	Part. disconto	Part. disconto	Part. disc.	Call. money
8 Jan. '21	3¾	3¾	6½	4-½	—	6-7 1)
3-8 „ '21	3¾-4	3½-5	6½	4-½	—	6-7
26-31 D. '20	4-½	4½-5	6½	4-½	—	6-7
20-24 D. '20	4-½	4-5	6½	4-½	—	6-7.
5-10 Jan. '20	4½-½	3½-4½	5½	4-½	—	5-10
6-11 Jan. '19	3¾	3-½	3½	4-½	—	3½-6
20-24 Juli '14	3½-½	2½-¾	2½-¾	2½-½	2½	1½-2½

1) Noteering van 7 Januari 1921.

WISSELKOERSEN.

WISSELMARKT.

Londen zette de stijging van de vorige week voort. Vooral van uit New York bestond een goede vraag, zoodat tot 11.41 betaald werd. Later ontstond een kleine reactie; over het algemeen bleef er echter een goede vraag bestaan. Parijs en België waren vrij stationnair. Dan eens wat flauwer, daarna wat vaster, was de koers aan het einde der week ongeveer gelijk aan dien van het begin der week. Marken waren aanvankelijk flauw, zoodat in het midden der week voor 4.15 werd afgedaan. Een plotselinge stijging op Donderdag tot 4.40 ging echter daarna weder voor een groot gedeelte verloren. Dollars waren, zooals te verwachten was, weder sterk aangeboden en kwamen op ca. 3.10. Skaandinavie weder zeer vast zonder veel omzetten. Stockholm steeg tot 65.—; Kopenhagen tot 51.40 en Christiania tot 51.—. Zwitserland begint sterk terug te loopen en werd heden voor 48.10 verhandeld. Buenos Aires was zeer onzeker en schommelde tusschen 1.06 en 1.09½. Indië flauwer ca. 100½. De rijzing voor Spanje schijnt ook weer afgevoerd. De koers daalde althans van 43.25 tot ca. 41.80.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	Londen *)	Parijs *)	Berlijn *)	Weenen *)	Brussel **)	New York **)
3 Jan. 1921..	11.26½	18.60	4.30	0.70	19.62½	3.19
4 „ 1921..	11.28½	18.47½	4.22½	0.70	19.40	3.17½
5 „ 1921..	11.34½	18.55	4.22½	0.70	19.52½	3.16½
6 „ 1921..	11.40	18.80	4.40	0.72½	19.70	3.11½
7 „ 1921..	11.37	18.62½	4.35	0.70	19.52½	3.13½
8 „ 1921..	11.35½	18.62½	4.35	0.70	—	—
Laagste d. w. 1)	11.25½	18.40	4.16	0.65	19.37½	3.10
Hoogste „ „ 1)	11.41	18.82½	4.40	0.75	19.77½	3.19½
30 Dec. 1920..	11.25½	18.85	4.40	0.75	19.82½	3.19½
24 „ 1920..	11.26	18.82½	4.42½	0.80	19.87½	3.18½
Muntpariteit..	12.10½	48.—	59.26	50.41	48.—	2.48½

*) Noteering te Amsterdam. **) Noteering te Rotterdam.

1) Particuliere opgave.

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Christiantia *)	Zwitserland *)	Spanje 1)	Batavia 1) telegrafisch
3 Jan. 1921	63.75	48.90	48.90	48.65	42.70	100½
4 „ 1921	64.10	50.35	50.25	48.52½	42.20	100½
5 „ 1921	64.50	50.45	50.45	48.50	41.90	100½
6 „ 1921	64.50	50.25	50.25	48.25	41.90	100½
7 „ 1921	64.65	50.50	50.45	48.25	41.80	100½
8 „ 1921	65.10	52.—	51.75	48.20	41.80	100½
L'ste d. w. 1)	63.45	49.—	49.—	48.10	41.50	100½
H'ste „ „ 1)	65.—	51.40	51.—	48.70	42.70	100½
30 Dec. 1920	63.35	50.10	50.25	48.52½	43.25	101
24 „ 1920	63.—	48.75	48.75	48.50	41.30	101
Muntpariteit	66.67	66.67	66.67	48.—	48.—	100

*) Noteering te Amsterdam.

1) Particuliere opgave. 2) Noteering van 31 Dec. 1920.

KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Lond. (in f. per £)	Zicht Parijs (in cts. per \$)	Zicht Berlyn (in ct. p. 4 Rm.)	Zicht Amsterd. (in cts. p. gld.)
8 Jan. . . . 1920	3.64.25	5.96	nom.	***
Laagste d. week	3.54.87	5.82	nom.	***
Hoogste „ „	3.64.37	5.97	nom.	***
31 Dec. . . . 1920	3.53.75	5.91	nom.	***
24 Dec. . . . 1920	3.53.37	5.88	nom.	***
Muntpariteit..	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 1/16

KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	18 Dec. 1920	31 Dec. 1920	3-8 Jan. 1921 Laagste	8 Jan. 1921 Hoogste
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 7/16	97 7/16	97 7/16	97 7/16
*B. Aires ¹⁾ ..	d. p. \$	53 1/8	51 1/16	51	51 7/8
Calcutta	£ p. rup.	1/5 1/8	1/5 11/16	1/5 5/8	1/6 5/8
Hongkong ..	id. p. \$	3/0 3/4	3/2 5/16	3/1 1/4	3/2 1/2
Lissabon	d. per Mil.	6 1/2	6 3/8	6	7 1/2
Madrid	Peset. p. £	26.95	26.51	26.50	27.67
*Montevideo ¹⁾	d. per \$	51 3/4	50	50	51 1/2
Montreal	\$ per £	4.11 1/2	4.10	4.13	4.30
*R.d.Janeiro ..	d. per Mil.	10	10 1/16	10	10 3/16
Rome	Lires p. £	101	101.75	102	105 1/4
Shanghai ..	£ p. tael	4/0 3/8	4/1 9/16	4/0 3/8	4/2 1/2
Singapore ..	id. p. \$	2/3 13/16	2/3 13/16	2/3 21/32	2/3 31/32
*Valparaiso ..	d. p. peso	9 3/32	9 11/32	9 1/4	9 7/16
Yokohama ..	£ per yen	2/9 3/4	2/8 1/8	2/7 5/8	2/8 1/4

* Koersen der voorgaande dagen. 1) Telegrafisch transfert.

NOTEERING VAN ZILVER.

Noteering te Londen		te New York	
8 Jan. 1920.....	40 7/8	65 5/8	
31 Dec. 1920.....	40 7/8	64 1/4	
24 „ 1920.....	40 3/8	65 5/8	
18 „ 1920.....	41	63 5/8	
10 Jan. 1920.....	78 1/2 1)	135	
11 Jan. 1919.....	48 7/16	101 1/8	
20 Juli 1914.....	24 13/16	54 1/8	

1) Noteering van 9 Jan. 1920.

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 10 Januari 1921.

Activa.		
Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 95.549.682,84 B.-bk. „ 7.328.131,78 Ag.sch. „ 97.956.286,84 1/2	f 200.834.101,46 1/2
Papier o. h. Buitenl. in disconto	Idem eigen portef. f 48.881.989,—	
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	„ 48.881.989,—	
Beleeningen	H.-bk. f 115.394.781,51 1/2 incl. vrsch. B.-bk. „ 17.988.392,04 1/2 in rek.-ert. Ag.sch. „ 126.416.839,77 1/2 op onderp. f 259.800.013,33 1/2	
Op Effecten	f 248.833.513,33 1/2	
Op Goederen en Spec.	„ 10.966.500.—	259.800.013,33 1/2
Voorschotten a. h. Rijk	„ 7.566.783,02	
Munt en Muntmateriaal	Munt, Goud f 56.219.790,— Muntmat., Goud „ 579.921.066,39 f 636.140.856,39	
Munt, Zilver, enz.	„ 21.652.768,29 1/2	
Muntmat., Zilver	„ —	657.793.624,68 1/2
Effecten	Bel. v. h. Res.fonds. f 4.519.738.62 1/2 id. van 1/8 v. h. kapit. „ 3.808.102,87 1/2	8.327.841,50
Geb. en Meub. der Bank	„ 3.594.000,—	
Diverse rekeningen	„ 25.162.954,37 1/2	
	f 1.211.961.307,38	
Passiva.		
Kapitaal	f 20.000.000,—	
Reservefonds	„ 5.000.000,—	
Bankbiljetten in omloop	„ 1.083.149,945,—	
Bankassignatiën in omloop	„ 1.863.468,12	
Rek.-Cour. } Het Rijk f —		
saldo's: } Anderen „ 82.147.172,30 1/2		82.147.172,30 1/2
Diverse rekeningen	„ 19.800.721,95 1/2	
	f 1.211.961.307,38	

NED. BANK 10 Januari 1921 (vervolg).

Beschikbaar metaalsaldo..... f 423.565.942,22
Op de basis van 1/8 metaaldekking „ 190.133.825,13 1/2
Minder bedragen bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is .. „ 2.117.829.710,—

Verschillen met den vorigen weekstaat:

	Meer	Minder
Disconto's		11.142.845,45
Buitenlandse wissels.....		196.357,—
Beleeningen		26.070.306,69
Goud		
Zilver	195.465,27	
Bankbiljetten		32.871.335,—
Part. Rek.-Crt. saldo's		9.739.146,23

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opsch. schulden
10 Jan. 1921	636.141	21.653	1.083.150	84.011
3 „ 1921	636.141	21.457	1.116.021	95.245
27 Dec. 1920	636.141	21.190	1.072.145	87.185
20 „ 1920	636.141	20.952	1.070.488	79.992
13 „ 1920	636.141	20.552	1.074.396	79.666
10 Jan. 1920	634.999	6.966	1.044.290	96.832
11 Jan. 1919	690.424	8.668	1.080.094	99.674
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

Data	Totaal bedrag disconto's	Hieraan Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Beschikbaar Metaalsaldo	Dekings-percentage
10 Jan. 1921	200.834	55.000	259.800	423.566	56
3 „ 1921	211.977	55.000	285.870	414.549	54
27 Dec. 1920	196.824	51.000	247.606	424.669	56
20 „ 1920	187.622	46.000	253.388	426.202	57
13 „ 1920	178.974	40.000	257.423	425.084	57
10 Jan. 1920	201.768	105.000	224.753	413.016	56
11 Jan. 1919	245.184	176.800	145.342	462.674	59
25 Juli 1914	67.947	14.800	61.686	43.521 1)	75

1) Op de basis van 1/8 metaaldekking.

Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	3 Jan. 1921	10 Jan. 1921
Aan schatkistpromessen, waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	f 401.798.489,—	f 407.840.000,—
Aan schatkistbiljetten ..	„ 55.000.000,—	„ 55.000.000,—
Aan zilverbons	„ 34.977.000,—	„ 35.502.000,—
	„ 51.116.946,50	„ 51.400.107,—

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opsch. schulden
1 Jan. 1921.....	***	***		485.500
25 Dec. 1920.....	***	***		482.500
18 „ 1920.....	***	***		495.500
13 Nov. 1920.....	224.569	8.717	376.233	215.641
6 „ 1920.....	224.415	8.563	373.944	212.803
30 Oct. 1920.....	225.160	8.450	370.883	220.592
16 „ 1920.....	226.959	7.974	371.763	248.047
3 Jan. 1920.....	172.284	8.171	311.811	100.418
4 Jan. 1919.....	111.915	14.479	197.381	112.845
25 Juli 1914.....	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Disconto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Beleeningen	Diverse rekeningen 1)	Beschikbaar metaalsaldo	Dekings-percentage
1 Jan. 1921		219.500		***	131.750	***
25 Dec. 1920		217.000		***	132.250	***
18 „ 1920		240.500		***	128.250	***
13 Nov. 1920	29.249	29.176	127.937	40.119	115.025	39
6 „ 1920	28.087	28.970	128.164	38.682	115.766	39
30 Oct. 1920	28.558	29.849	136.188	36.141	115.435	39
16 „ 1920	29.584	32.207	146.961	36.985	115.108	38
3 Jan. 1920	14.980	13.043	164.786	52.581	93.226	42
4 Jan. 1919	8.353	17.841	87.732	9.747	64.694	41
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 1)	44

1) Sluippost der activa. *) Op de basis van 1/8 metaaldekking.

DE SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Disconto's	Dto. rekeningen ¹⁾
20 Nov. 1920 ..	1.055	2.130	853	1.947	374
13 ,, 1920 ..	1.055	2.176	694	1.765	447
6 ,, 1920 ..	1.055	2.170	649	1.747	440
30 Oct. 1920 ..	1.053	2.171	721	1.727	480
22 Nov. 1919 ..	1.059	1.583	1.158	1.544	470
23 Nov. 1918 ..	926	1.613	1.204	1.238	147
25 Juli 1914 ..	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Currency Notes, in duizenden pond sterling.

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
5 Jan. 1921	128.285	131.569	360.615	28.500	329.584
29 Dec. 1920	128.268	132.851	367.626	28.500	336.504
22 ,, 1920	127.761	134.582	368.231	28.500	337.253
15 ,, 1920	126.812	131.236	359.176	28.500	328.153
7 Jan. 1920	91.281	90.378	347.996	28.500	330.481
8 Jan. 1919	80.251	70.141	317.931	28.500	300.134
22 Juli 1914	40.164	29.317	—	—	—

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Re-serve	Dek-kings-perc. ¹⁾
5 Jan. '21	89.761	84.729	16.719	154.988	15.166	8,83
29 Dec. '20	107.865	86.028	14.305	175.555	13.867	7,30
22 ,, '20	77.178	78.914	13.770	136.031	11.629	7,75
15 ,, '20	77.123	72.207	19.401	126.070	14.025	9,64
7 Jan. '20	60.941	96.282	21.463	134.296	19.383	12,20
8 Jan. '19	71.877	85.493	28.164	140.183	28.830	17,12
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 1/2

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

DUITSCHER RIJKBANK.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Darlehens-kassenscheine, in duizenden Mark.

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassen-scheine	Circu-latie	Dek-kings-perc. ¹⁾
31 Dec. '20	1.097.409	1.091.636	23.416.674	68.805.008	33
23 ,, '20	1.097.323	1.091.640	21.469.333	67.125.736	33
15 ,, '20	1.097.439	1.091.641	21.158.223	65.147.187	33
7 ,, '20	1.098.454	1.091.644	20.524.898	64.684.655	33
31 Dec. '19	1.110.019	1.089.499	11.025.257	35.698.369	34
31 Dec. '18	2.282.000	2.262.003	5.267.000	22.188.000	34
23 Juli '14	1.691.898	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
31 Dec. 1920	60.634.023	22.327.114	35.526.100	23.372.700
23 ,, 1920	53.741.766	14.164.231	33.632.000	21.425.600
15 ,, 1920	54.090.061	15.825.108	35.316.609	21.113.900
7 ,, 1920	49.979.083	11.561.280	32.878.700	20.480.500
31 Dec. 1919	41.744.534	17.071.857	24.894.900	10.993.300
31 Dec. 1918	27.416.000	13.280.000	15.626.000	5.263.000
23 Juli 1914	750.892	943.964	—	—

OOSTENRIJKSCH-HONGAARSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden Kronen.

Data	Metaal-en buitenl. goudwissels	Disc. en beleeningen	Bijz. schuld Oostenrijk en Hongarije	Bank-biljetten	Rek. Crt. saldi
15 Nov. '20	325.730	37.782.521	32.954.000	74.121.378	9.497.833
31 Oct. '20	321.121	36.474.610	32.954.000	72.902.605	9.930.245
7 Feb. '20	290.428	19.251.400	32.954.000	56.994.022	6.057.646
31 Jan. '20	291.083	19.162.543	32.954.000	56.772.802	6.220.536
15 Nov. '19	325.097	14.742.052	32.954.000	50.582.595	7.235.850
23 Juli '14	1.589.267	954.356	—	2.159.759	291.270

¹⁾ waarvan 222.669 goud, 46.598 buitenlandse goudwissels en 56.463 munt en muntmateriaal zilver.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in duizenden francs.

Data	Goud	Waarvan in het Buitenland	Zilver	Te goed in het Buitenland	Buit.gew. voorsch. ald. Staat
5 Jan. '21	5.500.647	1.948.367	266.240	676.857	26.250.000
30 Dec. '20	5.500.269	1.948.367	266.333	677.966	26.600.000
23 ,, '20	5.499.978	1.948.367	266.680	591.735	26.600.000
16 ,, '20	5.499.045	1.948.367	264.468	592.438	26.600.000
7 Jan. '20	5.579.159	1.978.278	264.540	862.205	25.850.000
9 Jan. '19	5.492.299	2.037.108	317.391	1.239.033	18.100.000
23 Juli '14	4.104.390	—	639.620	—	—

Data als boven.	Wissels	Uitge-stelde Wissels	Belee-ning	Bankbil-jetten	Rek. Crt. Parti-culieren	Rek. Crt. Staat
	3.344.708	401.573	2.209.762	38.589.594	3.577.975	83.358
3.308.927	403.932	2.188.920	37.901.599	3.518.370	56.575	
3.253.756	409.486	2.217.662	37.444.362	3.521.482	79.120	
3.255.933	415.819	2.196.063	37.509.197	3.542.463	110.075	
1.617.166	616.730	1.542.958	38.009.907	3.125.972	38.368	
1.523.090	1.023.896	1.215.501	31.566.850	2.696.980	110.629	
1.541.080	—	769.400	5.911.910	942.570	400.590	

BANQUE NATIONALE DE BELGIQUE.

Voornaamste posten in duizenden francs.

Data	Metaal incl. buitenl. saldi	Beleen. van buitenl. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circu-latie	Rek. Crt. partic.
6 Jan. '21	316.859	—	—	—	6.227.406	983.939
29 Dec. '20	322.921	84.653	480.000	883.418	6.119.239	1.085.149
22 ,, '20	324.273	84.653	480.000	812.416	6.001.980	1.033.877
16 ,, '20	323.790	84.633	480.000	738.623	6.005.529	1.008.768
31 Dec. '19	353.055	84.955	480.000	455.139	4.763.802	2.216.665

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in duizenden dollars.

Data	Goudvoorraad			Zilver etc.	F.R. Notes in circula-tie
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes	In het buitenl.		
17 Dec. '20	2.054.368	1.421.260	67.745	180.100	3.344.332
10 ,, '20	2.035.271	1.361.740	67.745	177.136	3.311.842
3 ,, '20	2.022.675	1.364.937	67.864	175.520	3.312.039
26 Nov. '20	2.023.916	1.369.862	70.210	171.364	3.325.629
19 Dec. '19	2.095.813	1.316.836	137.717	59.098	2.988.894
20 Dec. '18	2.078.988	1.276.649	5.829	54.636	2.663.701

Data	Wissels	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Algem. Dek-kings-perc. ¹⁾	Percent. Goud-dekking circul. ²⁾
17 Dec. '20	2.831.358	2.444.636	99.275	46,4	50,5
10 ,, '20	2.961.529	2.328.806	99.174	44,1	49,2
3 ,, '20	3.019.856	2.401.781	99.140	43,1	48,8
26 Nov. '20	2.983.133	2.333.042	99.020	44,4	48,9
19 Dec. '19	2.561.378	2.751.148	87.049	45,6	46,8
20 Dec. '18	1.947.067	2.376.581	80.585	53,0	52,0

¹⁾ Verhouding tusschen: den totalen goudvoorraad, zilver etc., en de opeisbare schulden: F. R. Notes en netto deposito's. ²⁾ Na aftrek van 35 pCt. der totale dekkingsmiddelen als dekking voor de netto deposito's.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in duizenden dollars.

Data	Aantal banken	Totaal uitgezette gelden en beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waarvan time deposits
10 Dec. '20	823	16.581.545	1.330.267	13.692.354	2.809.474
3 ,, '20	823	16.630.185	1.332.081	13.677.460	2.822.479
26 Nov. '20	824	16.732.012	1.206.946	13.791.044	2.811.123
19 ,, '20	824	16.793.574	1.343.951	13.951.534	2.786.045
12 Dec. '19	796	15.459.257	1.402.429	13.983.924	2.283.673
13 Dec. '18	755	13.650.692	1.240.998	11.724.441	1.477.074

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 10 Januari 1921.

De ontwikkeling der internationale beurzen heeft in de eerste weken van het nieuwe jaar in de verschillende centra plaats gehad volgens de aanwijzingen, die ieder land speciaal aan zijn financieel-economische positie ontleende. Zoo heeft de markt te Berlijn een zeer sterke opleving voor industriële papieren van allerlei aard te aanschouwen gegeven. Hierbij stonden echter de afdelingen van de tot voor korten tijd voornaamste speculatiepapieren eenigszins op den achtergrond. In deze rubrieken is het wat rustiger geworden, nadat de stroom van groote montaan- en andere combinaties is geluwd. De grootste belangstelling bestaat echter op het oogenblik voor de z.g. industriële „eenheidsmarkt”, waar dag aan dag door de betrokken makelaars „rantsoneeringen” toegepast moeten worden, d.w.z. dat aan de vraag slechts gedeeltelijk kan worden voldaan. Deze groote vraag heeft in sommige gevallen zonder eenigen twijfel een goeden grond. Nog steeds vinden voor buitenlandse rekening aankopen plaats, ook voor binnenlandse rekening worden groote posten verzameld ter verkrijging van de meerderheid of althans van een zeer beteekenende minderheid in een bepaalde onderneming. Dergelijke uitzonderingsgevallen werken buitengewoon stimulerend op het koerspeil, daar de om de aandelen strijdende partijen eigenlijk iederen prijs willen betalen voor het nog ontbrekende bezit. Ook zijn er tusschenpersonen, die eenvoudig uit speculatief oogmerk aanmerkelijke posten opkopen, om die en bloc aan een combinatie over te doen, waarmede zij onbewust het concentratieproces verscherpen.

Een zeer groote factor, die tot opdrijving van het koerspeil leidt, is echter de speculatie van den kleinen man. Meer en meer springt het in het oog, dat de vroegere rentenier en zij, die inmiddels een kapitaaltje hebben overgespaard, hun bezit aan vaste-rente dragende fondsen verkoopen en hiervoor speculatieve waanden terugnemen. De zeer hooge kosten van levensonderhoud kunnen niet meer bestreden worden uit de inkomsten uit vaste rente en daarom wordt het oog naar de beurs gewend, waar aandelen worden gekocht, die weliswaar geen hoog rendement afwerpen (daartoe is het koerspeil reeds te sterk opgevoerd), doch die door hun fluctuaties kans geven op eenigszins beteekenende koerswinst. Het behoort hier niet te worden betoogd welk een uitermate gevaarlijk element op deze wijze in den beurshandel wordt gebracht, hetgeen zich onvermijdelijk zal moeten wreken, zoodra door de een of andere oorzaak (bijv. het verstrekken van groote buitenlandse credieten) het algemeen koerspeil omlaag zal worden geschroefd. Dit natuurlijk proces zal dan door de onzuivere constellatie ter beurze zeer sterk worden toegespitst.

Te Londen is de stemming daarentegen meestentijds down gebleven. Weliswaar is de stand der geldmarkt nogal meegevallden, doch men verwacht toch binnen afzienbaren tijd een verhooging van den rentevoet op de vrije markt. Daarbij moet worden gevoegd, dat het percentage van de verhouding tusschen reserves en verplichtingen der Bank of England is gedaald tot het tot nu toe laagste punt van 7,8 pCt. Tevens doet zich het stokken van den afzet in de industriële gebieden van Engeland zeer sterk gelden. Een en ander is oorzaak geweest, dat van een optimistische stemming geen sprake kon zijn, hoewel toch ook belangrijke koersdalingen achterwege zijn gebleven. Dit is echter meer toe te schrijven aan de ontstentenis van groote realisaties dan aan het plaats van eenigszins belangrijke kooporders.

Te Parijs is eveneens een pessimistische stemming overheerschend. De moeilijkheden, waarin groote instellingen in het naburige Zwitserland zich bevinden, heeft een schaduw op de eigen omgeving geworpen, hoewel deze op zich zelf ook al niet rooskleurig was. De sterkste indruk heeft wel gemaakt de publicatie ten aanzien van de oude bankiers-firma A. G. Leu & Co. te Zürich, welke door de valuta-verhoudingen, speciaal ten aanzien van Duitschland, een reorganisatie moet ondergaan, waarbij aandeelhouders de helft van hun bezit moeten prijsgeven. Ook verschillende hypotheekbanken in de Zwitsersche Republiek dreigen in moeilijkheden te komen, hoewel de Regeering hen toestaat hun valuta-verliezen over een reeks van jaren af te schrijven.

Te New York is in de positie ter beurze niet veel veranderend ingetreden. De War Finance Corporation wordt thans wel is waar weer in het leven geroepen tot het financieren van eventuele credieten aan de Centrale mogendheden, doch waar deze credieten toch in ieder geval via de bankinstellingen moeten loopen en de geldmarkt in de Verenigde Staten, hoewel thans vrij ruim, in het geval van credietverleening op groote schaal, toch spoedig teekenen van stroefheid zou gaan vertoonen, hecht men geen al te

groote verwachtingen aan de te nemen maatregelen. De omzetten ter beurze zijn dan ook sterk verminderd en de variaties tot een minimum ingekrompen.

Te onzent heeft de beurs in de afgelopen berichtsperiode wel eenige fluctuaties te aanschouwen gegeven. Voor staatsfondsen heerschte een geanimeerde stemming, in verband met den lagere geldkoers, die op onze markt werd genoteerd. Ook is de belangstelling voor vaste-rente dragende stukken te onzent wel iets markanter geworden, nu de daling in aandelen velen zulke geweldige verliezen heeft berokkend en een eenigszins beteekenend herstel nog niet op handen schijnt te zijn. Buitenlandsche staatspapieren waren eveneens gevraagd, met name Bulgaren en Chineezers.

		4 Jan.	7 Jan.	10 Jan.	Rijzing of daling.
5 %	Ned. W. Sch. 1918	82 ¹¹ / ₁₆	84 ⁵ / ₈	84 ⁷ / ₁₆	+ 1 ¹ / ₄
4 ¹ / ₂ %	„ „ „ 1916	84 ¹ / ₂	83 ¹ / ₂	84	- 1 ¹ / ₂
4 %	„ „ „ 1916	76	75	74 ¹ / ₄	- 1 ¹ / ₄
3 ¹ / ₂ %	„ „ „	61 ¹ / ₂	61 ¹ / ₂	61 ¹ / ₂	
3 %	„ „ „	52 ¹³ / ₁₆	52 ⁹ / ₁₆	52 ¹ / ₂	- 5 ¹ / ₁₆
2 ¹ / ₂ %	Cert. N. W. S.	45	44	44 ¹ / ₂	- 1 ¹ / ₂
5 %	0/0 Cert.-Indië 1915	89 ⁹ / ₁₆	90	90 ¹ / ₄	+ 1 ¹ / ₂
4 %	0/0 Hongarije Goud	3 ³ / ₄	5	5	+ 1 ¹ / ₄
4 %	0/0 Oostenr. Kronenrente	3	3 ¹ / ₁₆	3 ¹ / ₄	+ 1 ¹ / ₄
5 %	0/0 Rusland 1906	7 ¹ / ₂	7 ¹ / ₂	8	+ 1 ¹ / ₂
4 ¹ / ₂ %	0/0 Iwagorod Dombr....	9 ³ / ₄	9 ³ / ₄	9 ³ / ₄	
4 %	0/0 Rusland Cons. 1880	6	6 ¹ / ₄	7 ¹ / ₈	+ 1 ¹ / ₈
4 %	0/0 Rusl. bij Hope & Co.	6 ¹ / ₈	6 ¹ / ₁₆	6 ⁹ / ₁₆	+ 7 ¹ / ₁₆
4 %	0/0 Servië 1895	16 ⁹ / ₁₆	16 ⁹ / ₁₆	16 ⁹ / ₁₆	
4 ¹ / ₂ %	0/0 China Goud 1898 ..	52 ¹ / ₁₆	52 ¹ / ₁₆	52 ¹ / ₁₆	
4 %	0/0 Japan 1899	52 ¹ / ₂	52 ¹ / ₂	52 ¹ / ₂	
4 %	0/0 Argentinië Buitenl..	56 ⁷ / ₈	56 ⁷ / ₈	56 ⁷ / ₈	
5 %	0/0 Brazilië 1895	59	59	59	
5 %	0/0 „ 1913	51 ³ / ₄	51 ³ / ₄	51 ³ / ₄	

Voor suikerwaarden was de stemming nogal verdeeld. Onze markt toonde zich zeer gevoelig voor de noteringen van Cubasuiker, hoewel toch ook groote aandacht werd besteed aan de berichten omtrent afdoeningen van Javasuiker. En deze laatste waren niet voortdurend even gunstig. In het midden der week scheen het, alsof de tendens zou keeren, toen bericht werd, dat door de V.J.S.P. betrekkelijk groote partijen waren afgedaan a f 20,— per picol, terwijl de stemming voor tweede-hands-suiker vast werd genoemd. Men had dan ook gerekend op verdere afdoeningen boven f 20.— doch tot nu toe is het hiervan niet gekomen. Diengevolg reageerde de markt weder en sloot de betrokken afdeling vrij aanmerkelijk onder het hoogst bereikte punt.

Aanleiding tot de reactie is ook geweest de ongenieerde stemming, die voor aandelen Koninklijke Petroleum Maatschappij bestond. In tegenstelling tot New York, waar dit fonds meestentijds hogere koersen kon bereiken, was hier het aanbod overwegend, zonder dat bepaalde factoren hiervoor aangevoerd konden worden. Daarentegen waren aandelen Geconsolideerde Hollandsche Petroleum Maatschappij en aandelen Orion beter gevraagd in verband met geruchten, dat de kwestie der schadeloosstelling thans door de Engelse Regeering in behandeling is genomen, waardoor een spoedige regeling in het vooruitzicht wordt gesteld.

		4 Jan.	7 Jan.	10 Jan.	Rijzing of daling.
Amsterdamsche Bank	174 ¹ / ₂	177	177	+ 2 ¹ / ₂
Ned.Handel-Mij.cert.v.aand.	198 ³ / ₄	198	197 ¹ / ₂	- 1 ¹ / ₄
Rotterd. Bankvereniging..	126 ³ / ₄	129 ¹ / ₂	130	+ 3 ¹ / ₄
Amst. Superfosfaatfabriek..	127	127	127	
Van Berkel's Patent	101	103	102 ¹⁵ / ₁₆	+ 1 ¹⁵ / ₁₆
Insulide Oliëfabriek	101 ¹ / ₄	98 ³ / ₄	99 ¹ / ₂	- 1 ¹ / ₄
Jurgens' Ver. Fabr. praand.	90	90	92	+ 2
Ned. Scheepsbouw-Mij	98 ³ / ₄	93 ¹ / ₂	93	- 5 ³ / ₄
Philips' Gloeilampenfabriek	564 ¹ / ₂	529	539	- 25 ¹ / ₂
R. S. Stokvis & Zonen	500	500	501	+ 1
Vereenigde Blikfabrieken..	111	110	110	- 1
Compania MercantilArgent.	179 ¹ / ₂	179 ³ / ₄	177 ³ / ₄	- 1 ¹ / ₄
Cultuur-Mij. d. Vorstenland.	261 ¹ / ₄	244	253 ¹ / ₂	- 7 ¹ / ₄
Handelsver. Amsterdam	607	579	600	- 7
Holl. Transatl. Handelsver.	54 ³ / ₄	54	54 ³ / ₄	
Linde Teves & Stokvis	140	135	141	+ 1
VanNierop&Co'sHandel-Mij.	103	106	106	+ 3
Tels & Co's Handel-Mij	80	80	80	
Gecons. Holl. Petroleum-Mij.	214 ¹ / ₂	215 ¹ / ₄	218 ¹ / ₂	+ 4
Kon. Petroleum-Mij.	640	617 ¹ / ₂	614 ¹ / ₂	- 25 ¹ / ₂
Orion Petroleum-Mij.	57	57	60	+ 3
Steauna Romana Petr.-Mij..	155	155	155	
Amsterdam-Rubber-Mij.	143	146 ¹ / ₂	138	- 5
Nederl.-Rubber-Mij.	72	80	78	+ 6
Oost-Java-Rubber-Mij.	219	220	225	+ 6
Deli-Maatschappij	499	498	493 ¹ / ₂	- 4 ¹ / ₂
Medan-Tabak-Maatschappij.	295	295	299 ¹ / ₂	+ 4 ¹ / ₂
Senembah-Maatschappij	630	620	619 ¹ / ₂	- 10 ¹ / ₂

De rubbermarkt heeft een zeer sterke verbetering kunnen ondergaan, doordat het product te Londen aanmerkelijk betere prijzen heeft kunnen bedingen. Vermoedelijk is hier geen sprake van reële aankopen van rubber, daar de bandenfabrieken in de Vereenigde Staten, de grootst aaneemers dus, nog niet tot nieuwe aankopen zijn overgegaan, doch moet de verhooging van den rubberprijzen worden toegeschreven aan speculatieve kooporders. Teekenend is in dit verband ook, dat aan de Amsterdamsche rubbermarkt wel op termijn, doch niet loco kon worden verkocht. Toch heeft de afdeling voor de betrokken aandelen de gunstige gevolgen kunnen ondervinden, vooral, omdat men, na de reeds bereikte zeer lage prijzen, een nog verdere inzinking voor waarschijnlijk heeft gehouden. Een lichte reactie is echter ook hier aan het einde der week gevolgd.

De tabaksmarkt heeft zich hieraan niet aangesloten en heeft eerder een flauwere tendens te aanschouwen gegeven, hoewel de omzetting van dien aard zijn geweest, dat feitelijk van variatie geen sprake is.

De scheepvaartafdeling heeft zich gedurende zeer korten tijd in belangstelling kunnen verheugen, in verband met beleggings-aankopen. Toen de vraag uit dezen hoofde echter bevredigd was, daalde het algemeene niveau weer, hoewel er enkele fondsen zijn aan te wijzen, bij welke het herstel toch blijvend is geweest.

	4 Jan.	7 Jan.	10 Jan.	Rijzing of daling.
Holland-Amerika-Lijn	301	276 1/2	272 1/2	+ 28 1/2
" " „gem.eig.	291	267 1/2	264 3/4	- 26 1/4
Holland-Gulf-Stoomv.-Mij. .	185	160	165	- 20
Holl. Alg. Atl. Stoomv.-Mij.	40	40	40	
Hollandsche Stoomboot-Mij.	120	125 1/2	125 1/2	+ 5 1/2
Java-China-Japan-Lijn . . .	191	179	185	- 6
Kon. Hollandsche Lloyd . . .	105 1/2	104 1/4	101 1/2	- 4
Kon. Ned. Stoomv.-Mij. . . .	151	139 1/2	141 1/2	- 10
Koninkl.-Paketaart Mij. . . .	162	160	160	- 2
Maatschappij Zeevaart	164	164	164	
Nederl. Scheepvaart-Unie. . .	186 1/4	175 1/4	176 1/2	- 9 1/4
Nievelt Goudriaan	325	325	290	- 35
Rotterdamsche Lloyd	183	171 1/2	169	- 14
Stoomv.-Mij. „Hillegersberg”	146	149	145	- 1
" " „Nederland”	214 1/2	202	201	- 13 1/2
" " „Noordzee”	59 3/8	53 1/4	53 1/4	- 6 3/8
" " „Oostzee”	160	151	149	- 11

De Amerikaanse markt is nog steeds zonder bepaald karakter. Het meest neemt de arbitrage hier deel aan den handel; het publiek onthoudt zich voor het grootste deel.

	4 Jan.	7 Jan.	10 Jan.	Rijzing of daling.
American Car & Foundry. . . .	156	165	164 3/4	+ 8 3/4
Anaconda Copper	90 1/2	93 1/2	93 1/2	+ 3
Un. States Steel Corp.	105 5/8	102 7/8	103 1/2	- 2 1/8
Atchison Topeka	102 1/4	101 1/2	101 1/2	- 1/4
Southern Pacific	127 1/2	122 1/2	94	- 33 1/2 *
Union Pacific	155	147 1/4	148 1/2	- 6 1/2
Int. Merc. Marine orig. Com.	17 13/16	16 11/16	16 9/16	- 1 1/4
" " " „ prefs.	66 1/8	66	68	+ 1 7/8

*) excl. exdiv.

De geldmarkt is ruim geworden; prolongatie 3 1/2 pCt.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

11 Januari 1921.

De berichten uit Argentinië blijven bij voortdurende gewogen van een gunstigen toestand, waarin de nieuwe tarweoogst verkeert. Men schat de vermoedelijke opbrengst aanzienlijk hooger dan verleden jaar. De nieuwe tarwe begint naar de havens in beweging te komen en de eerste aankomsten zijn volgens ingekomen rapporten van zeer goede kwaliteit. Men verwacht eerstdaags eene spoedige regeling der exportrechten, en daarmee een levendigen exporthandel. Onnoodig te zeggen, dat de Noord-Amerikaansche handelaars een waakzaam oog houden op den Argentijnschen oogst; de prijzen in de Staten en in Canada zullen dan ook spoedig door het exportabele overschot in Argentinië, en ook in Australië, beïnvloed worden. Groote export-aankopen waren factoren voor de vaste tendens, die de markt te Chicago en Winnipeg in de afgelopen week af en toe te zien gaf, echter de berichten uit vernoemde landen werkten stimulerend en de stijgingen gingen telkens weer spoedig verloren.

De Amerikaanse wintertarwe, die onder gunstige omstandigheden den winter is ingegaan, blijft zich gunstig ontwikkelen. Wel is waar maakt het laatste officieele rapport melding van vorst in sommige districten, doch schade

van eenige betekenis schijnt niet voorgekomen te zijn, en het standcijfer is zeer gunstig te noemen. Zoals reeds gezegd, de oogstrappen van Australië zijn schitterend. Daarentegen luiden de berichten uit Indië ongunstig; de oogst aldaar schijnt niet voldoende vocht te hebben gehad. Van de in de Europeesche landen te velde staande tarwe wordt niets ongunstigs gemeld.

Mais was in Argentinië vast gestemd; begint echter deze markt aanzienlijk in belangrijkheid af te nemen ten gevolge van het Noord-Amerikaansche aanbod van mais tot veel lagere prijzen. Waar ook de berichten over den nieuwen maïsoogst in Argentinië gunstig blijven luiden, zoo zal men aldaar de prijzen sterk moeten verlagen, om nog afzet te kunnen vinden. De voorraden in de Atlantische havens zijn sterk toegenomen en het aanbod van mixedmaïs is dringend te noemen.

Gerst was flauw gestemd. Amerika was dringend verkooper, en ook houders van onderweg zijnde Donaugerst waren tot concessies bereid.

Nederland. Voor disponibile en stoomende tarwe was de Nederlandsche Maalindustrie geregeld koper. Duitschland blijft eveneens voortdurend als koper optreden. In nieuwe Plata-tarwe kwamen nog geen afdoeningen tot stand.

Disponibele Platamaïs bleef tot vrij vaste prijzen geregeld gevraagd. Stoomende voorraden zijn gering en het ziet er naar uit dat houders van disponibile maïs in de eerste weken vrij goede prijzen zullen blijven bedingen, te meer waar de Amerikaansche mixedmaïs voor directe verschepping ook hooge prijzen opbrengt. Op aflading is La Plata te duur, daar Noord-Amerika veel goedkoper aanbiedt. De consumptie bepaalt zich echter hoofdzakelijk tot aankopen op zeer korten termijn. Donaumais alleen beschikbaar aangeboden, welke tot bevredigende prijzen afzet vindt.

Gerst weinig gevraagd. Disponibele en stoomende Donau aanzienlijk lager te koop. Haver zonder handel.

Lijnzaad. De trage markt voor lijnolie en de uiterst geringe vraag voor lijnkoeken op termijn, zijn oorzaak dat olieslaggers slechts zeer weinig attentie voor lijnzaad toonden. Alleen in spoedig gewacht lijnzaad ging een en ander om.

Zie voor den staat volgende pagina.

SUIKER.

In Engeland werd de prijs voor consumptiesuiker in den kleinhandel met 1 d. verlaagd en bedraagt thans 9 d. per pond.

In de eerste week van het nieuwe jaar toonde van alle wereldmarkten Java de grootste activiteit. Niet alleen heeft de Producenten Vereeniging het geheele restant van oogst 1920 verkocht, maar werden ook van oogst 1921 belangrijke kwantiteiten op basis van f 20.— e.k. afgedaan. De Javavoorraden zijn thans geheel in handen van speculanten en werd daarvan reeds een en ander verkocht, hoofdzakelijk aan Zuid Europeesche landen en Britsch-Indië, zoodat de prijzen spoedig opgelopen zijn tot f 25.— e.k.

Op de Amerikaanse markt was wel is waar ook eene betere stemming merkbaar, doch bleef de vraag binnen beperkte grenzen. Het hoofdbeletsel voor eene grotere ondernemingslust is hier de nog steeds onopgeloste financiële toestand van Cuba, waarover de onderhandelingen nog gaande zijn. Het moratorium op dit eiland werd voortloopt tot 1 Februari verlengd. Met de verwerking van het nieuwe riet is men in vergelijk met de vorige jaren thans nog belangrijk ten achter. Op basis van 4 1/2 c. c. & f. werden eenige ladingen stoomende Cubasuiker te New York verhandeld. De noteering voor Spot Centrifugals steeg tot 5.52 c., die voor suiker op termijn sloot, na tot ongeveer 5 c. opgelopen te zijn weer lager n.l. 4.55 voor Jan., 4.60 c. voor Maart, 4.75 Mei en 4.87 voor Juli.

De laatste Cubastatistiek luidt:

	1920	1919	1918
Weekontvangst tot 1 Jan.	5.000	59.639	42.662 tons
Tot sed. 1 Dec. '20-1 Jan. '21	18.000	165.872	87.176 „
Werkende fabrieken	29	128	111 „
Weekexport tot 1 Jan. '21	—	59.716	5.561 „
Totale voorraad 1 „ '21	251.235	75.694	79.473 „

De Hollandsche markt volgde de vaste berichten uit Java en de noteering liep voor disponibile suiker scherp omhoog. Toen echter de New-Yorksche termijnmarkt weer iets lager afkwam, toonde men ook hier weer meer terughoudendheid, doch waren de houders van de weinige nog aanwezige voorraden Javasuiker niet genegen hunne vraagprijzen te verlagen.

Noteringen.

Data	Chicago			Buenos Ayres		
	Tarwe Maart	Mais Jan.	Haver Mei	Tarwe Febr.	Mais Febr.	Lijnzaad Febr.
8 Jan. '21	174	68	48 ^{3/4}	18,55	9,90	16,70
3 „ '21	176 ^{1/4}	76 ^{3/8}	50 ^{1/8}	17,70	9,05	16,80
8 Jan. '20	226	140 ^{3/4}	84 ^{3/8}	14,35	6,90	22,40
8 Jan. '19	226	148	73 ^{1/8}	10,80	5,10	18,— ³⁾
8 Jan. '18	220	127 ^{1/8}	76	13,25	6,50 ⁴⁾	17,80
20 Juli '14	82 ¹⁾	56 ^{3/8} ¹⁾	36 ^{1/2} ¹⁾	9,40 ³⁾	5,38 ²⁾	13,70 ²⁾

¹⁾ per Dec. ²⁾ per Sept. ³⁾ per Maart ⁴⁾ per Jan.

Locoprijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	10 Jan. 1921	3 Jan. 1921	10 Jan. 1920
Tarwe*	26,—	25,50	—
Rogge (No. 2 Western) ¹⁾	25,—	25,—	—
Mais (La Plata)	275,—	276,—	350,—
Gerst (48 lb. feeding) .. ²⁾	330,—	345,—	440,—
Haver (38 lb. white cl.) .. ¹⁾	15,—	15,—	22,75
Lijnkoeken (Noord-Ameri- ka van La Plata-zaad) ³⁾	205,—	200,—	262,50
Lijnzaad (La Plata)..... ⁴⁾	450,—	460,—	840,—

¹⁾ p. 100 K.G. ²⁾ p. 2000 K.G. ³⁾ p. 1000 K.G. ⁴⁾ per 1960 K.G. *) Hard/Red Winter Wheat nr. 2.

AANVOEREN in tons van 1000 K.G.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	3-8 Januari 1921	Sedert 1 Jan. 1921	Overeenk. tijdoak 1920	3-8 Januari 1921	Sedert 1 Jan. 1921	Overeenk. tijdoak 1920	1921	1920
Tarwe	32.502	39.041	10.404	978	978	—	40.019	10.404
Rogge	846	846	—	—	—	—	846	—
Boekweit	—	—	560	—	—	—	—	560
Mais	13.832	13.832	8.115	217	217	5173	14.049	13.288
Gerst	16.075	16.075	—	—	—	—	16.075	—
Haver	241	241	1.505	144	144	—	385	1.505
Lijnzaad	2.700	2.700	310	600	600	—	3.300	310
Lijnkoek	1.445	1.649	2.846	630	630	—	2.279	2.846
Tarwemeel	—	—	—	—	—	—	—	—
Andere meelsoorten	878	878	3.111	—	—	—	878	3.111

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per loopende maand	Londen			New York 96 p Ct. Centrifugals
		Tates Cubes No. 1	White Java f.o.b. per Jan./Febr.	Amer. Granulated c.i.f. Jan./Febr.	
5 Jan. '21	—	Sh. 76/-	Sh. 32/-	Sh. —	\$ cts. 5,52
29 Dec. '20	—	76/-	30/-	—	5,39
5 Jan. '20	—	72/-	80/-	—	7,28
5 Jan. '19	—	72/-	79/6	—	7,28
11 Juli '14	„11 ¹⁸ ; ₂₂	—	—	—	3,26

KATOEN.

Noteringen voor Loco-Katoen.
(Middling Uplands).

	10 Jan. '21	3 Jan. '21	27 Dec. '20	0 Jan. '20	10 Jan. '19
New York voor Middling ..	18,25 c	16,— c	15,— c	39,25 c	30,90 c
New Orleans voor Middling	14,75 c	14,— c	13,75 c	41,— c	30,— c
Liverpool voor Fy Middling	11,56 d	9,99 d	10,79 d	30,04 d	20,83 d

¹⁾ 9 Jan. 1920. ²⁾ Middling.

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen).

	1 Aug. '20 tot 7 Jan. '21	Overeenkomstige perioden	
		1919-1920	1918-1919
Ontvangsten Gulf Havens..	2851	2422	1886
„ Atlant. Havens	755	1685	1054
Uitvoer naar Gr. Brittannië	957	1569	1043
„ „ 't Vasteland.	1566	1456	881
„ „ Japan etc...			

Voorraden in duizendtallen	7 Jan. '21	9 Jan. '20	10 Jan. '19
Amerik. havens.....	1410	1501	1404
Binnenland.....	1625	1274	1402
New York	28 ⁺	57	82
New Orleans	446	498	437
Liverpool	1034	835	453

Marktbericht van de heeren Sir Jacob Behrens & Sons,
Manchester, d.d. 29 December 1920.

De voortdurende flauwte van de effectenbeurs en de ontmoedigende financiële vooruitzichten over de geheele wereld hebben prijzen opnieuw gedeprimeerd en prijzen van Amerikaansche katoen zijn dan ook opnieuw lager. Ook Egyptische katoen is weer goedkoper geworden.

De garenmarkt is vrijwel de geheele week gesloten geweest en naar de berichten, die men ontvangt, zou men de markt zeker nog wel een week kunnen sluiten. De vraag van de verschillende markten van het verre Oosten heeft geheel opgehouden en alleen enkele kleine orders voor de West-Europeesche markten worden nog geboekt. Prijzen zijn opnieuw gedaald en Spinners klagen over de moeilijkheden om hun oude contracten af te laten loopen. In enkele gevallen is dit zoo erg, dat men weigert nieuwe contracten te boeken, tenzij de koopers een definitieven leverings-termijn opgeven. Egyptische katoen is vrijwel geheel verwaarloosd.

In normale tijden zou de afgelopen week voor de manufacturenmarkt zeer kalm geweest zijn tengevolge der feestdagen. Dit jaar is zulks nog erger en het was zeker niet de moeite waard geweest de markt tusschen Kerstmis en Nieuwjaar nog te openen. Er schijnt geen vooruitzicht op eenige verbetering in de algemeene geldschaarschte te zijn en men kan alleen maar hopen, dat met het nieuwe jaar de toestand wat zal opklaren.

Manchester, d.d. 5 Januari 1921.

De katoenmarkt in Amerika is het nieuwe jaar wat vaster begonnen. Prijzen zijn nog al wat gestegen door kooporders van Wallstreet en dekkingsaankopen, terwijl ook de vaste houding van de Stock Exchange een gunstigen invloed op de markt had. Over het algemeen was de stemming nog al optimistisch en meende men, dat zaken wat beter zouden worden, welk gevoel nog versterkt werd na het aannemen der War Finance Bill door den Senaat en het veto van den President. Liverpool volgde Amerika en was gisteren zelfs 58 punten hooger. Bij het slot was de markt iets flauwer en had een reactie plaats, terwijl het schijnt, dat de stijging tot nu toe meer het gevolg is van de betere stemming, zonder dat er bepaald groote kooporders aan de markt waren. Prijzen van Egyptische katoen hebben geheel in verhouding met die van Amerikaansche katoen gefluctueerd.

Zaken in garens staan nog vrijwel geheel stil. Geheel-telijk is zulks te wijten aan de vacantedagen, doch bepaalde vraag schijnt er ook nog niet te bestaan. Met de vastere stemming voor ruwe katoen hebben enkele fabrikanten kleine partijtjes gekocht, doch verder zijn er ook weinig kooporders aan de markt. Spinners hebben hun prijzen dan ook niet verhoogd en zijn nog wel bereid tegen noteringen van de vorige week af te geven. Men hoort wel klagen over de geringe spinmarge op het oogenblik, doch de laatst gepubliceerde balansen van de katoenspinnerijen zijn nog bijzonder gunstig. Zoolang als deze nog dergelijke groote reserves hebben, behoeven zij zich nog niet ongerust te maken over een depressie als wij thans doorleven, vooral waar deze toch zeker wel van tijdelijken aard zal zijn.

De stemming op de manufacturenmarkt is bij de jaar-

wisseling wel wat beter geworden, hoewel er ook nog niet veel zaken worden gedaan. Dit hangt dan ook veel af van den loop van katoenprijzen en van het feit of deze verder vast zullen blijven en het vertrouwen daarin dus weer eenigszins wordt hersteld. Men moet hopen, dat de groote verlagingen, die in de laatste maanden in de prijzen van manufacturen hebben plaats gevonden, thans een goeden invloed zullen hebben op de vraag en dat de handel eindelijk weer orders zal willen plaatsen, als ten minste de geldschaarschte ook langzamerhand wat minder wordt.

29 Dec. 5 Jan.

29 Dec. 5 Jan.

Liverpoolnoteeringen. T.T. op Indië . . . 1/5 1/5 3/4
 F.G.F. Sakellariadis 24,00 21,00 T.T. op Hongkong 3/1 3/1 1/2
 G.F. No. 1 Oomra 5,25 6,00 T.T. op Shanghai 4/1 3/4 4/1 1/2

CACAO.

(Uit het Cacao-bericht 1920 van den Makelaar
 S. W. Hoekstra te Amsterdam.)

Thomé zette het thans afgelopen jaar even kalm in, als 1919 was geëindigd.

De attentie verdween geheel, toen Lissabon van eene vastere markt en hoogere prijzen begon te spreken en de noteeringen — ze waren zeer uiteenlopend — tot 58 à 60 ct. opliepen.

De vaste stemming in Lissabon bleef aanhouden; de afladingsprijzen stegen op 60 tot 63 ct., terwijl die voor loco-voorraden hier op pl.m. 60 ct. verhoogd werden. Animo tot zakendoen bleef daarentegen klein, waardoor alras eene inzinking tot ca. 54 à 55 ct. voor afladings- en loco-partijen plaats vond. Begin Februari eene herhaling.

De gedrukte toestand veranderde echter spoedig, mede door de steeds vastere stemming in het buitenland. Hier liepen de prijzen op van 60 tot ca. 65 ct., terwijl Lissabon zijne zeer vaste stemming aangaf in den vorm van noteeringen tot 70 à 72 ct., zooals het heette: „op grond van groote inkoop van Amerika.”

Hoe het ook zij, een wilde hausse verlamt hier alle lust tot zaken doen; de onzekere toestanden, die door de Duitse Staatsgreep ontstaan waren, werkten absoluut niet mee tot het doen van zaken, en deden alle belangstelling voor „aflading” verdwijnen. Naar behoefte werd gekocht van hier disponibile voorraden tot ca. 67 à 68 ct., (partijen liggende op de Veemen, dus niet leverbaar), terwijl voor leverbare ca. 70 ct. werd gevorderd.

Midden April toonde Lissabon zich gemakkelijker en verkooplustiger. De groote voorraden ca. 162.000 balen schenen het Portugesche Gouvernement aanleiding te geven, de exportvoorwaarden, die voor de Lissabonsche exporteurs zeer bezwaard geweest waren, milder te stellen. De prijzen vielen van ruim 70 ct. op 67 en 68 ct., enkele dagen daarna (begin Mei) reeds 64 en 65 ct. en zoo de verkooplust in Lissabon hiervan niet de oorzaak was, dan was het wel de lage koers der Fransche Francs; midden Mei stonden wij reeds weder op 61 à 62 ct.

Hier bedongen disponibile partijen ca. 57 à 58 ct. en toen de algemeene over de geheele wereld heerschende malaise begon door te zetten, verlaagden Lissabon e.a. de prijzen op ca. 55 ct., terwijl de eigenaren der aanwezige voorraden gaarne bereid waren tot 52 à 54 ct. te verkoopen.

Een flinke aanvoer — onverkocht — hier aanvang Juli aangebracht, de aanbiedingen van de dit jaar alles beheerschende Accra, maakten den druk op het zakenleven al grooter en grooter en deden de prijzen eene verdere verlaging ondergaan.

Gedwongen door de lagere Bahia-noteeringen liep Thomé tegen einde October terug op 41 à 43 ct., zonder daarmede echter kooplust te wekken. Zelfs de verder dalende prijzen voor Thomé, — nu was ook Accra met zijn voortdurend lagere noteeringen de onmiddellijke oorzaak, — die begin November 39 à 39 1/2 ct. waren en een week later op 38 ct. stonden, konden niets van de vroegere groote belangstelling voor deze Cacao-soort te voorschijn roepen. Zelfs voor 37 ct. waren matig koopers te vinden; betrouwbare berichten, dat de oogst 1920/21 in kwantiteit slechts ongeveer 1/2 van zijn voorganger zou zijn, veranderde aan de apathische stemming niet het minste. Fijn Thomé tot 36 ct. — een prijs die vóór de crisisjaren als matig gold — bracht nu geen atoom kooplust in beweging.

Beweging was er slechts in den prijs. Enkele zaken, die nog in disponibile partijen plaats vonden, werden gedaan tot 35 à 36 ct., doch op aflading van de stapelhaven Lissabon, was er eind November reeds tot ca. 33 ct., begin December 32 ct. en midden December tot 28 à 29 ct. te koop.

Bahia. Deze soort — de berichten uit het productieland wezen, in tegenstelling met alle andere Cacao produceerende landen, op eene vaste stemming — opende het jaar

1920 met hoogere noteeringen, n.l. 136/- voor Superior, 132/- voor Sound (of good fair) en 128/- voor Fair Fermented, ongeveer 8/- à 9/- hooger dan de prijzen, waarmede wij het vorige jaar eindigden. Bijzondere kooplust, noch slechte oogstverwachtingen waren als motieven voor die vastheid op te geven.

Zooals bijna alle transacties, die dit jaar in goederen gedaan werden, eigenlijk valutazaken waren, zoo was dit met de Bahia-zaken al in 't bijzonder het geval. Milreis hadden een getij, waarin eb en vloed elkaar om het uur afwisselden.

Mocht Amerika zoo nu en dan op eene bijzondere manier geopereerd hebben, de valuta-omstandigheden waren de hoofdzak van den allesbèhalve geregelden gang van zaken met Bahia.

Al kenmerkte het marktverloop van Bahia-Cacao zich door eene wispelturigheid en zenuwachtigheid, die den ernst der koopers dikwijls op eene zware proef stelde; toch moest de Bahia-markt in groote lijnen de korte hausse en vanaf Maart de lange baisse in Cacao volgen.

Na in Januari eene verdere prijsverhoging van ca. 3/- te hebben ondergaan, liepen de drie Bahia kwaliteiten begin Februari een weinig terug tot resp. 138/, 134/- en 130/-. Met kleine schommelingen bleven deze prijzen gedurende Februari en begin Maart gelden, genoten evenwel slechts weinig van de gunsten der koopers, die, al was de Ponden-koers ook laag, aan Thomé en Accra tot de niet onbelangrijk lagere prijzen, de voorkeur gaven, of zich, tengevolge van de hier heerschende onoverkwikkelijkheden in haven- en transportbedrijf, van koopen onthielden.

Gedurende April tot begin Mei varieerden de noteeringen voor de drie kwaliteiten van ca. 137/-, 131/- en 127/- tot ca. 117/-, 111/- en 106/-, om toen door de Fransche oferten van ca. Frs. 335.—, Frs. 305.— en Frs. 295.— (Koers ca. 17 ct.) nog een eindje verder gedrukt te worden op den weg naar het meer normale doel.

Het duurde dan ook niet lang, of wij konden verdere prijsverlagingen constateeren; einde Mei reeds 92/- à 93/- voor Superior, 87/- à 88/- voor Sound, terwijl de noteeringen voor Fair Fermented — deze waren zeer uiteenlopend — afwisselden van ca. 80/- tot 85/-, om begin Juni van deze holpartij op 90/-, 85/- en 80/- even uit te blazen.

De maand Juni probeerde den prijsval te stuiten en de positie van Bahia te doen keeren. Einde Juni bedaarde deze storm in een glas water; de prijzen bleken niet houdbaar en liepen zoo snel terug, dat ze in de eerste week van Juli reeds beneden het niveau, dat voor de korte hausse verlaten was, gekomen waren. 85/- à 87/- voor Superior, 80/- à 81/- voor Sound en 75/- à 76/- voor Fair Fermented, met groot en dringend aanbod, doch weinig koopers.

't Gevolg was dan ook: nog verdere verlaging der prijzen. Tegen het einde van Augustus bereikten ze prijzen van ca. 73/- à 74/-, 66/- à 67/- en 62/- à 63/-, terwijl loco nagenoeg onveranderd bleef.

Begin September kwam er eindelijk weder eens eene oprisping — vastere tendens — Amerika kocht, — terwijl de noteeringen 5/- à 7/- hooger waren.

Einde September waren de noteeringen: 72/6 à 73/-, 66/- à 67/- en voor Fair Fermented 62/- à 63/-. Toen ging het een weinig beter, doch de verdere daling, die wij in October meemaakten en de prijzen, die omstreeks midden van die maand tot op 64/- à 65/-, 57/- à 58/- en 53/- à 54/- gereduceerd waren, brachten toch geen groote visschen in het Bahia-net.

De reden daarvoor was, dat alle andere soorten — evenals Bahia — met hunne prijzen ook den weg bergafwaarts volgden; het eene land was nog verkooplustiger dan het andere.

Eene nieuwe, einde October optredende hausse — (de milreis-valuta was er nu de schuld van) — liet fabrikant en koopman ijskoud. Ze joeg de prijzen plotseling ca. 5/- omhoog, doch dit duurde slechts kort, zoodat vóór de eerste helft van November voorbij was, de prijzen reeds onder het einde October verlaten niveau stonden.

Superior noteerde n.l. 61/- à 62/-, Sound ca. 54/ en Fair Fermented ca. 52/-, welke prijzen zich tot het einde van November bestendigden.

Het gevaar voor Bahia dreigde echter nog aan alle kanten. Thomé, Ecuador, de Stapelhavens met hunne voorraden van diverse soorten, alle wedijverden in snelheid om hunne prijzen te verlagen, doch voornamelijk werd Bahia beïnvloed door de bijna dagelijksche verlaging der Accra-prijzen, hetgeen werkte als een roode lap op een stier.

Bahia bracht het in dezen baisse-wedstrijd in den loop van het nog overgebleven gedeelte van het jaar tot: ca..

49/- voor Superior, 45/6 voor Sound en ca. 42/6 voor Fair Fermented.

De prijzen-barometer schijnt echter nog niet op bestendig te willen blijven staan.

Accra. Als er een Cacao-soort geweest is, die zich in elk bijzondere gunst heeft mogen verheugen, dan was het ongetwijfeld de vrucht van de Goudkust. Het was Accra voor en Accra na. Niet alleen concentreerde de aandacht der koopers zich op deze soort, doch ook de productielanden, zooals Bahia, Thomé e.a. volgden met attentie het doen en laten van de Goudkust-specialiteit, om er zich zelf naar te richten.

De groote vraag was begrijpelijk. Het geheele jaar 1920 kenmerkte zich door het zoeken naar goedkoop fabrikaat. Welke soort kon dan beter gebruikt worden dan Accra, die — kwaliteitseigenschappen laat ik buiten bespreking — in elk geval de eigenschap gehad heeft, de goedkoopste grondstof te zijn geweest, en waarvan bovendien de grootste kwantiteiten geleverd konden worden.

Het aan de Goudkust geproduceerde quantum was weder enorm en overtrof de oogsten van Thomé en Bahia in niet geringe mate.

Ter vergelijking eenige cijfers der oogsten, cijfers, die voor zichzelf spreken en waaruit blijkt, dat de steeds zoo zeer geprefereerde Thomé en Bahia een geduchten concurrent aan Afrika's Zuidkust hebben gekregen.

De oogst bedroeg gedurende Januari/September 1920:

Van de Goudkust.	Bahia.	Thomé.
ca. 89.000 tons.	ca. 31.000 tons.	ca. 17.000 tons.

Dit over 9 maanden reeds zoo groot verschil, wordt over een vol jaar berekend nog belangrijker, aangezien de nieuwe oogst aan de Goudkust in October begint en de groote toevoeren gedurende October/December en Januari/Maart aanhouden.

In 1919 bedroeg b.v. de oogst:

van de Goudkust	ca. 178.000 tons
„ Bahia	„ 52.000 „
„ Thomé	„ 50.000 „

en als wij de statistieken van 10 jaar geleden opslaan met de volgende oogst-cijfers, toen in 1910 de oogst bedroeg:

van de Goudkust	ca. 23.000 tons
tegen Thomé	„ 37.800 „
en Bahia	„ 24.000 „

dan is het zoo onbegrijpelijk niet, dat de twee laatstgenoemde landen Accra niet als quantité négligeable beschouwen.

Opende Bahia het thans afgeloopen jaar met ca. 136/- (koers £ ca. f 10.—) en Thomé met ca. 54 ct., Accra, — als basis neem ik voor het verloop der prijzen weder de Fair Fermented kwaliteit, — inviteerde tot koopen en wel tot een prijs van 100/- à 102/- Deze prijzen golden zoowel voor „aflading” als voor „zeilende” en „reeds aangekomen partijen” van den nieuwen oogst en wijzigden zich niet noemenswaard tot bijna einde Januari.

Daarop volgden ook voor Accra de reeds bij bovenstaande Cacao-soorten vermelde marktverschijnselen.

Niettegenstaande den lagen Ponden-koers (ca. f 8.88) was de kooplust hier gering.

Alsof men bang was voor een tekort, — misschien is het werkelijk zoo geweest — de markt werd al vaster en vaster; de prijs liep op tot 122/6- voor disponibele 114/- à 115/- voor zeilende en af te laden kwantums, en toen Fair Fermented kwaliteit begon te ontbreken, vierde men zijn kooplust op afwijkende partijen van den ouden oogst bot, die snel van ca. 50 ct. op 57½ à 58 ct. stegen, terwijl hier en daar weder te voorschijn komende partijen van goede kwaliteit Fair Fermented tot 59 à 60 ct. koopers vonden.

Toen de hausse-drank was uitgewerkt, werd op aflading reeds weder tot ca. 104/- geoffreerd, zonder koopers te vinden. Gedurende de eerste Mei-week gestadige achteruitgang der prijzen op aflading tot 99/- à 97/-; midden Mei was de prijs reeds op ca. 93/- à 94/- gevallen, terwijl deze dagelijks snel verder daalde tot 82/-. Begin Juni kon men deze Cacao-soort, die zoo langzamerhand de geheele Cacao-wereld beheerschte, weder tot 80/- koopen.

Gedurende Juni bleef de tendenz zwak en brokkelden de prijzen gestadig af tot 76/-, 77/-, en toen in de daarop volgende maand de eerste aanbiedingen voor den nieuwen oogst tot 72/- gedaan werden, verloren de loco-voorraden even iets van hunne attractie, zoodat deze al spoedig verder in prijs achteruitgingen. Zoodra deze op ongeveer 65/- à 67/- gekomen was, — nieuwe oogst stond toen (Augustus) op 68/- tot 70/- genoteerd — werd Accra weder als brood gekocht.

De notering voor nieuwen oogst was midden September 66/- en daalde tegen het einde van die maand op 60/- à 61/-.

De serieuze noteringen bleven zich al naar gelang de

termijnen van aflading' inmiddels tusschen 55/- en 53/- bewegen, n.l. voor December/Januari aflading, en 52/- à 51/- voor Januari-Maart aflading, waarmede wij de maand November besloten.

Zooals van zelf spreekt, hadden de prijzen der loco voorraden gelijken tred gehouden met de afladingsprijzen en waren deze langzamerhand tot op 30 à 32 ct. gedaald.

In December bleek al spoedig, dat wij er met de stemming en de prijzen nog niet waren.

Aflading Dec./Jan. viel op 50/-, Jan./Mrt. op 49/-, dagelijks volgden verlagingen. Kooplust verminderde zenderoogen en zelfs prijzen van 39/- à 40/- voor Fair Fermented Accra, zooals wij tweede helft December te zien kregen, boezemden slechts matig vertrouwen in.

Guayaquil. In vergelijking met voorgaande jaren stonden dit jaar den aanvoer van deze belangrijke Cacao-soort weinig of geen hinderpalen in den weg.

De eenige last bestond in de hooge prijzen, waarmede 1920 zijn entrée deed. 152/- tot 155/- voor Arriba (Sup. Epoca), — al was de Pondenkoers laag. — was niet bijzonder animeerend.

Maart bracht ons de eerste offerten van den zomer-oogst en wel tot ca. 164/- voor Zomer Arriba; (in Dollars was de prijs ca. \$ 27¼); spoedig gevolgd door 9/- à 10/- lagere aanbiedingen, om de consumenten uit hun gereserveerde houding tot koopen te animeeren. Einde Maart waren de offerten reeds tot ca. 150/- gedaald.

Veel vertrouwen gaf de wijkende markt niet; de voortdurend verdere daling der afladingsprijzen gaf daartoe dan ook alle reden.

De volgende maanden vervolgde de baisse met kleine reducties; Zomer Arriba werd in Juni tot 131/- gedaan, welke prijs tijdens den zomer-oogst, die ongeveer midden Juni als geëindigd gemeld werd, wel als de laagste notering kan beschouwd worden.

Machala stond toen op ca. 125/-, terwijl voor Epoca Arriba ca. 128/- gevorderd werd.

Hierop volgde een periode van hausse-speculaties.

De Epoca Arriba- en Machala-noteringen, na een moment van flinke rijzing tot 134/- en 129/-, vielen spoedig voor beide soorten terug op ca. 125/-, en toen de Arriba-speculatie een luchtkasteel bleek te zijn en de prijzen een geduchten val deden, volgde Epoca Arriba direct met ca. 121/- en Machala met 117/- (midden Augustus).

Vanaf dat oogenblik gingen de prijzen niet geleidelijk naar beneden, doch vlogen omlaag.

In de eerste dagen van November werd de baisse weder regelmatig; „Epoca” noteerde wederom 80/-, Machala 77/6, daalden verder en stonden midden November op resp. 75/- en 73/-; een week later op 71/- en 69/-, terwijl einde November voor Epoca Arriba reeds prijzen van 67/6 à 67/- liet zien, waartoe zich weliswaar kooplust, doch naar rato van dezen lagen prijs slechts weinig, openbaarde.

Hausse-gedachten waren ook in December niet in overeenstemming met den algemeenen toestand. De daling hield aan, ca. 66/- voor Arriba (Sup. de Navidad), 64/- à 64/6 voor Epoca Arriba en 62/- voor Machala.

Op de vraag: „Zijn wij er nu?” is ook thans nog geen bevestigend antwoord te geven.

Venezuela. Met een kalm gangetje stak Venezuela van wal. De zeer hooge prijzen, waarover ik in mijn vorig overzicht sprak, bleven beletsels voor groote afdoeningen. Al naar gelang behoefte intrad, werd gekocht, waarvoor flinke keus in alle kwaliteiten disponibel was. De geregelde toevoeren hielden bovendien den voorraad op peil.

Geterreerde goede kwaliteiten Caracas deden 70 tot 75 ct.; goed naturel 66 à 68 ct.; courant Pto Cabello naturel op aflading ca. 130/-, welke notering einde Januari ca. 7/- à 8/-, tengevolge van koers-invloeden hooger liep.

Voor hoogere prijzen was het geheele jaar geen enkele reden te vinden. De over de geheele wereld verspreide voorraden, waarvan het grootste deel in de bekende stapelplaatsen opgeslagen en à prendre was, waren en bleven groot, temeer daar de vraag voor deze mooie soorten zich nu niet mocht verheugen in de belangstelling, die deze wel verdiende.

Geregelde vraag hield ons in de maanden Mei en Juni met alle kwaliteiten bezig; de voorraden waren aanwezig, de keus bleef onveranderd groot, terwijl de prijzen nagevoeg stationnair bleven. Toch gelukte het Venezuela niet, — al speelt bij deze soort de kwaliteit nog meer dan bij alle andere de hoofdrol, — zich aan den invloed van de algemeene prijsdaling te onttrekken, waaraan die soorten onderhevig waren. Vooral kwam dit tot uiting bij de goed courante, natuurlijke Venezuela's, hoewel de verlaging der prijzen zeer langzaam te werk ging. In vergelijking met het buitenland, werden hier nog flinke prijzen be-

dongen, ca. 59 ct. voor goed courant naturel, goede geteerde kwaliteiten ca. 74 ct., terwijl de aangevoerde partijen fijne Caracas en Pto Cabello ca. 85 ct. oprachten (Juli/Augustus).

Uit den aard der zaak waren de omzetten der betere kwaliteiten niet groot, doch vonden deze toch een gunstig onthaal. De goedkoopere natuurlijke kwaliteiten vielen echter bijzonder onder de zintuigen, vooral, toen de verkoopters hunne vorderingen iets meer in overeenstemming brachten met die van het buitenland, in hoofdzaak Frankrijk. Het was hier — de groote voorraden hier en elders daargelaten — weder eene valuta-aangelegenheid. In Fransche havens opgeslagen partijen Venezuela, van welke kwaliteit ook, tot prijzen van Frs. 240.— à Frs. 245.— geofreerd, (koers Augustus ca. 22), waren begeerenswaardige objecten.

De zeer groote kwantiteiten, die het buitenland aanbod, gepaard gaande met het verminderde vertrouwen, dat men in de Cacaomarkt gekregen had, veroorzaakten eene terughoudendheid bij de koopers, die de Venezuela-soorten tot moeilijk te realiseren Cacao maakten. Toch hielden in vorige maanden bedongen prijzen voor de goede en mooie kwaliteiten, zooals Pto Cabello, Caracas, etc., zich betrekkelijk goed staande en verhuisden in September vele van deze partijen naar de Cacao-branders, goede kwaliteiten, geteerd, tot prijzen van ca. 68 à 75 ct., mooie soorten van ca. 80 tot ca. 85 ct.

Langzaam doch zeker kwam echter de daling. Profiteerend van betrekkelijk veel vraag gedurende de maand October tot de gereduceerde prijzen, werden flinke partijen afgedaan; goed naturel, stoomend en disponibel in de Europeesche havens, varieerde van ca. 55 ct. tot ca. 50 ct., terwijl geteerde soorten, in goed courante kwaliteiten tot ca. 60 ct. verkocht werden. In fijne kwaliteiten was de reflectie gering en slechts kleine partijen verwisselden van eigenaars tot prijzen van 70 tot 80 ct. Ook in November bleven de omzetten voor goed geteerd tot prijzen van ca. 65 à 67 ct. klein, terwijl disponibele naturel tot 52 à 50 ct. koopers vond.

Suriname. Veel plaats onder de zon, die de Cacao-wereld dit jaar bescheen, werd aan deze soort niet gelaten, en al mag het tot troost strekken, dat Suriname niet de eenige soort was, die zich niet in de gelegenheid der consumenten mocht verheugen, te betreuren blijft het, dat de geregelde aanvoeren aan ongeregelde realisatie laboreerden.

Trinidad. Over deze soort, onder normale omstandigheden van niet weinig belang, is dit jaar niet veel te memoereen.

Java. De toevoeren van deze soort, die het geheele jaar spotte met alle flauw gestemde markten, waren in 1920 weder ruimer.

Onze eerste veiling vond plaats in Februari, waarin ca. 2800 balen van de bekende diverse kwaliteiten ten verkoop werden aangeboden en trok bijzonder de aandacht.

De getaxeerde waarden voor de betere kwaliteiten, prima en afwijkend prima, loopende van ca. 82 tot 85 ct., werden, hoewel onregelmatig, belangrijk overschreden, zoodat de waarde zich van deze mooie kwaliteiten in doorsnee op ca. 88 à 90 ct. stelde.

Voor goede middelloorten bestond eveneens veel kooplust en deze konden gemakkelijk tot taxatie en iets daarboven gerealiseerd worden, terwijl de geringe kwaliteiten en de partijen gruis daarentegen minder gewild en slechts tot ca. 5 ct. beneden taxatie koopers konden vinden.

De belangstelling voor het Java-product, waaraan het over 't algemeen toch niet ontbreekt, steeg, tengevolge van de toegenomen haven-moelijkheden. Gedeeltelijk konden nieuw aangekomen ladingen gelost en opgeslagen worden, doch het meerendeel van de arrivementen bleef ongelost.

Dat door die omstandigheid de vraag naar leverbare als ook naar niet leverbare Java grooter werd, spreekt vanzelf. Tot goede prijzen vonden er zaken in alle kwaliteiten plaats en het was te betreuren, dat gezien den betrekkelijk kleinen voorraad bij handelaren en fabrikanten, eene nieuwe veiling niet op touw gezet kon worden.

Eerst in Juli kon aan dat voornemen gevolg gegeven worden; deze veiling omvatte ca. 2900 balen, waarvan echter slechts een zeer klein gedeelte uit de betere kwaliteiten bestond. Middel en geringe soorten vormden den hoofdschotel.

De taxatie voor goed prima ca. 85 ct., werd met ca. 2 ct. overschreden, evenals de aangeboden partijen van iets afwijkend prima. Enkele partijen goed middel haalden taxatie; middel en alle geringe kwaliteiten vonden evenwel slechts koopers, en dan nog gedeeltelijk, door den verkoopprijs ca. 5 à 10 ct. onder taxatie te stellen.

De flauwgestemde ons omringende markten en de da-

lende prijzen van bijna alle Cacaosoorten, — de bekende middel-consumptiesoorten in 't bijzonder — lieten niet na hunnen invloed op de geringere Java-kwaliteiten uit te oefenen, zooals ook trouwens thans nog voor ordinair het geval is.

Het in October in veiling aangeboden kwantum bedroeg ca. 2400 balen, gesorteerd in alle kwaliteiten en prijzen. Gegadigden voor prima tot ca. 85 ct. konden even goed als liefhebbers voor ordinair tot ca. 10 ct. tevreden gesteld worden.

Zooals de stemming geweest was, bleef zij ook in deze veiling. De beste kwaliteiten met koop-animo begunstigd, werden tot prijzen van 1 à 3 ct. boven taxatie, (deze was voor prima 85 ct.) verkocht; middel tot ongeveer de getaxeerde waarden, doch alle mindere kwaliteiten waren in veiling zoo goed als onverkoopbaar en werden opgehouden.

Gedurende het laatste gedeelte van het thans afgeloopen jaar, een gedeelte, waarin vij moeilijkheden van velerlei aard te overwinnen hadden, bleef toch de vraag naar de betere sorteringen aanhouden.

Wel is waar waren de fancy-prijzen verdwenen, doch gaarne betaalde men voor goede en prima kwaliteiten flinke prijzen.

De exportcijfers van Java zijn gedurende:

	1920	1919	1918	1917	1916	1915	1914
	ton	ton	ton	ton	ton	ton	ton
Januari	83	48	7	100	133	128	100
Februari	59	551	34	192	143	131	162
Maart	80	178	112	169	112	69	81
April	66	248	1	206	29	33	54
Mei	22	125	18	15	7	28	87
Juni	31	155	82	104	95	100	152
Juli	—	108	34	167	243	266	208
Augustus....	—	208	64	159	234	196	85
September ..	—	375	16	286	281	158	141
October	—	103	64	112	106	134	140
November ..	—	147	46	9	52	92	101
December ..	—	162	318	37	36	124	270
	2,408	806	1,556	1,471	1,459	1,581	

en in de jaren	1913....	2,259 ton	1909....	2,369 ton
	1912....	2,024 "	1908....	2,278 "
	1911....	2,360 "	1907....	1,772 "
	1910....	2,479 "	1906....	1,816 "

Suriname exporteerde gedurende:

	1920	1919	1918	1917	1916	1915	1914
	ton	ton	ton	ton	ton	ton	ton
Januari	5	3	254	70	28	57	246
Februari	9	134	55	10	18	57	
Maart	58	52	163	35	50	140	125
April	221	11	505	200	52	247	250
Mei	291	305	156	463	122	247	243
Juni	263	385	161	3	220	430	301
Juli	491	407	1129	225	395	370	387
Augustus....	163	114	26	435	515	92	130
September ..	81	18	17	99	211	34	55
October	47	158	5	37	180	5	66
November ..	—	50	—	236	170	19	26
December ..	—	33	52	69	62	50	7
	1,670	2,468	1,927	2,015	1,709	1,893	

Uitvoer. Deze bedroeg van de volgende productielanden:

	1919	1918	1917	1916	1915	1914
Goudkust ..	178,980	67,400	80,600	73,000	77,500	54,140
Bahia	51,860	40,490	51,200	39,500	44,980	36,610
Thomé	50,000	26,600	30,880	33,200	29,890	31,380
Guayaquil ..	34,500	35,000	41,400	45,100	32,800	42,350
Trinidad	27,540	26,590	31,800	24,900	22,570	29,520
San Domingo	19,470	19,140	23,900	25,400	23,370	22,870
Venezuela...	16,230	17,350	14,800	12,400	14,600	13,100
Grenada	4,380	6,700	5,500	5,570	6,520	6,000
Suriname ..	1,670	2,470	1,930	2,010	1,710	1,890
Ceylon	2,780	4,010	3,720	3,400	3,920	2,500
Java	2,410	800	1,560	1,470	1,460	1,580

en voor zoover bekend werd, bedroeg de uitvoer in tons van:

	1920	1919	1918
Goudkust gedurende Jan.-Sept.	89,200	131,500	48,250
Bahia ..	31,150	36,060	25,590
Thomé ..	16,340	38,700	17,300
Guayaquil ..	27,250	25,690	26,700
Trinidad ..	27,660	25,670	22,430
San Domingo ..	16,500	22,000	17,500
Venezuela ..	14,850	14,430	15,470
Grenada ..	3,910	2,950	5,280

KOFFIE.

(Mededeeling van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prij's No. 7	Voorraad	Prij's No. 4	
8 Jan. 1921	540.000	7.700	3.315.000	9.000	10 ¹ / ₁₀
1 " 1921	1)	1)	1)	1)	1)
25 Dec. 1920	1)	1)	1)	1)	1)
8 Jan. 1920	336.000	11.700	1.401.000	15.000	17 ¹⁵ / ₁₆

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
8 Jan. 1921	62.000	1.606.000	229.000	6.495.000
8 Jan. 1920	43.000	1.401.000	47.000	3.030.000

1) Feestdag

Statistiek der firma G. Duuring & Zoon.

Zichtbare voorraad op 31 December 1920, in duizenden balen.

	1920	1919	1918	1917	1913
Voorraad in Europa ..	2.068	2.237	528	2.723	7.275
Stoomend { Brazilië ..	520	531	230	521	995
{ Oost-Indië ..	—	75	?	?	42
n. Europa { Ver. Staten ..	—	—	—	—	19

Voorraad Ver. Staten	2.588	2.843	758	3.244	8.331
Stoomend naar Ver. Staten { Brazilië ..	841	416	355	625	501
{ Oost-Indië ..	?	?	?	?	53

Voorraad in Rio	5.030	4.850	2.068	6.131	10.594
" Santos ..	521	414	1.034	657	438
" Bahia ..	3.180	4.581	8.168	4.480	2.563
" ..	34	25	94	69	70

Totaal	8.765	9.870	11.364	11.337	13.665
Op 1 December	8.449	10.068	11.082	9.923	13.141
Op 1 Juli	6.750	10.336	11.702	7.778	10.275

RUBBER.

Na de langdurige flauwe stemming in de rubbermarkt, trad in het begin der afgelopen week een verandering ten goede in en een belangrijke stijging vond in enkele dagen plaats. De stijging van prima Crêpe was wel de grootste en bedroeg ca. 60 cents per K.G. Na zulk een stijging kon een reactie niet uitblijven en een groot gedeelte der verbetering ging verloren.

		einde vorige week:
De noteeringen zijn:		
Primâ Crêpe loco	70 ¹ / ₂ c.	61 c.
" " Januari/Maart ..	72 ¹ / ₂ "	62 "
" " April/Juni ..	77 "	67 "
Smoked Sheets loco	67 "	55 "
" " Jan./Maart ..	67 "	57 "
" " Apr./Juni ..	70 ¹ / ₂ "	62 "
11 Januari 1921.		

COPRA.

De vaste stemming, waarvan wij in het vorige bericht melding maakten, ging spoedig weder verloren.

De prijzen daalden deze week, bij levendigen omzet, gestadig.

De noteeringen zijn heden:

Ned.-Ind. f.m.s. Stoomend	f 45,—
" " " November/Januari	" 44,50
" " " Januari/Maart	" 43,25
Mixed November/Januari	" 42,50
11 Januari 1921.	

METALEN.

Loco-Noteeringen te Londen:

Data	IJzer Clef. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
10 Jan. 1921..	nom.	74.2/6	210.5/-	24.-/-	27.2/6
20 Dec. 1920..	nom.	74.2/6	207.15/-	23.5/-	26.-/-
9 Jan. 1920..	nom.	117.12/6	372.5/-	47.15/-	59.-/-
13 Jan. 1919..	nom.	94.-/-	255.-/-	40.-/-	56.-/-
17 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

VERKEERSWEZEN.

SCHEEPVAART.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen/R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
3/8 Jan. 1921	—	—	7/6	7/6	42/6	42/6
27 D. '20/1 J. 1921	—	—	7/3	7/3	37/6	37/6
5/10 Jan. 1920	—	—	—	—	—	—
6/11 Jan. 1919	—	—	—	17/6	—	—
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 ¹ / ₄	1/11 ¹ / ₄	12/-	12/-

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Gothenburg
3/8 Jan. 1921	—	17/6	14/6	20/-	10/-	—
27 D. '20/1 J. '21	10/-	18/9	—	—	—	—
5/10 Jan. '20	—	—	—	—	—	—
6/11 Jan. '19	54/-	101/3	100/-	70/-	f 15	Kr. 60
Juli 1914	fr. 7,-	7/-	7/3	14/6	3/2	4/-

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.

Overige noteeringen per ton van 1015 K.G.

INKLARINGEN.

IJMUIDEN.

Landen van herkomst	December 1920		December 1919	
	Aantal schepen	N. R. T.	Aantal schepen	N. R. T.
Binnenl. havens.	20	21.065	12	8.695
Groot-Brittannië	58	34.143	37	30.436
Duitsland	27	29.133	18	6.112
Noorwegen	2	1.335	2	1.214
Zweden	20	7.789	39	19.879
Denemarken ..	8	3.317	1	526
Rusland-Oostz.h.	—	—	1	547
Finland	13	6.303	1	510
België	3	1.969	—	—
Frankrijk	11	5.588	9	4.297
Spanje	2	1.470	5	5.179
Portugal	—	—	2	1.960
Italië	3	2.743	—	—
Levant	2	2.800	2	2.407
And. Midd. Zeeh.	—	—	1	735
Senegal, Dakar	1	1.028	—	—
Oostkust-Afrika.	—	—	1	693
Voor-Indië	—	—	1	1.815
Ned. Oost-Indië ..	5	22.957	9	29.718
Vereen. Staten ..	4	12.457	1	2.169
Midden-Amerika	3	13.890	—	—
Ned. West-Indië- Ned. Antillen..	5	9.281	—	—
Argentinië, Uru- guay	5	32.620	—	—
Over. Z.-Amerik.	1	2.865	9	18.296
Totaal	193	212.753	151	135.188
Periode 1 Jan. - 31 December ..	2.319	2.145.465	1.267	1.295.660
Nationaliteit.				
Nederlandsche ..	101	164.598	80	78.855
Britsche	23	20.259	15	18.701
Duitsche	55	20.942	44	22.406
Noorsche	6	3.240	5	4.801
Belgische	—	—	1	2.810
Fransche	1	181	—	—
Zweedsche	6	3.451	3	1.880
Deensche	1	82	—	—
Vereenigde Stat.	—	—	1	2.169
Andere	—	—	2	3.566
Totaal	193	212.753	151	135.188

1) 1913, 2.501 schepen met 2.838.276 N. R. T.

(Vereenigde Scheepsagenturen van Halverhout & Zwart en Zurmühlen & Co.)

De N.V. Nederlandsche Huistelefoon-Maatschappij

ROTTERDAM

Telefoon 8800

AMSTERDAM

Telefoon N 5580

'S-GRAVENHAGE

Telefoon H 280, 300

LEEWARDEN

GRONINGEN

Telefoon 1555

ARNHEM

Telefoon 2723

levert uit voorraad TELEFOON-, SCHEL-, ELECTR. KLOK-INSTALLATIES, etc.
in huur en koop.

Herstelt en onderhoudt onder garantie ook alle niet door haar uitgevoerde installaties.

PROSPECTUS GRATIS.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE LLOYD

AMSTERDAM

PASSAGIERS-, VRACHT- EN
POSTDIENSTEN

NAAR

ZUID-AMERIKA
CUBA EN MEXICO

EN

NOORD-AMERIKA

ONTVANG- EN BETAALKAS

NIEUWE DOELENSTRAAT 20-22 AMSTERDAM

DEPOSITO'S VOOR 1 JAAR FIXE à 4½ PCT.

GELDEN, OP DEZEN TERMIJN GESTORT, ZIJN NA AFLOOP
VAN HET JAAR ZONDER OPZEGGING BESCHIKBAAR.

NIET OPGEVORDERD ZIJNDE, WORDT DE POST STIL-
ZWIJGEND VOOR GELIJKEN TERMIJN VERLENGD.

DE RENTE KAN NAAR VERKIEZING PER KWARTAAL, PER
HALF JAAR OF PER JAAR ONTVANGEN WORDEN.

VEREENIGDE CHEMISCHE FABRIEKEN

Telefoon: 3461 en 3508

Hoofdkantoor: Maliebaan No. 81

Telegram-Adres: „RODUMA”

UTRECHT

KUNSTMESTSTOFFEN

Fabrieken te: KRALINGSCHVEEER, ZWIJNDRECHT en GRONINGEN

Nederlandsche Gist- en Spiritusfabriek

DELFT

ARTIKELEN:

Gist
Brandspiritus
Zuivere spiritus
Foazelolie
Amyl-alcohol
Aether Sulfuricus
Narcose æther
Kurken en
Gedroogde Spoeling

Een polis der

NILLMIJ

van 1859

's-Gravenhage, Veenestraat 1

geeft volledige
zekerheid en rust.

DE RECORD SIGAREN
VAN NEDERLAND.

VERKRIJGBAAR BIJ DE
VOORNAAMSTE WINKELIERS
FABRIKAAT F. VAN GARDINGE & CO
EINHOVEN — HOLLAND

PRACTISCH EFFECTENBOEK

Prijs f 1,50

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij
NIJGH & VAN DITMAR'S UITG.-MIJ, R'DAM

NEDERLANDSCH INDISCHE HANDELSBANK

AMSTERDAM

BATAVIA

'S-GRAVENHAGE

AMPENAN, BANDOENG, BOMBAY, CALCUTTA, CHERIBON, GORONTALO,
HONGKONG, KOBE, MAKASSAR, MEDAN, MENADO, PALEMBANG, PEKALON-
GAN, PROBOLINGGO, SEMARANG, SHANGHAI, SINGAPORE, SOERABAYA,
TEGAL, TJILATJAP, WELTEVREDEN.

Kapitaal f 55.000.000,—

Reserven f 43.000.000,—